

### Član 115.

#### (Sanacija građevina oštećenih ratnim djelovanjima)

(1) Sanacija građevina oštećenih ratnim djelovanjima, elementarnim nepogodama te prirodnim i tehničkim katastrofama obavlja se na osnovu odobrenja za građenje, bez prethodnog izdavanja urbanističke saglasnosti.

(2) Sanacija i rekonstrukcija građevina izgrađenih bez odobrenja za građenje može se odobriti uz uvjet da se prethodno provede postupak izdavanja urbanističke saglasnosti za obavljeno građenje u skladu s odredbama ovoga zakona.

### Član 116.

#### (Vodenje upravnog postupka)

Ako je upravni postupak pokrenut pred nadležnim organom do dana stupanja na snagu ovoga zakona, a do toga dana nije doneseno prvostepeno rješenje, ili je rješenje prije toga bilo poništeno i vraćeno prvostepenom organu na ponovni postupak, postupak će se nastaviti prema odredbama ovoga zakona.

### Član 117.

#### (Važenje planova)

(1) Planovi prostornog uređenja općine, više općina, područja s posebnim obilježjima te urbanistički i regulacijski planovi doneseni u skladu s propisima koji su važili do dana stupanja na snagu ovoga zakona ostaju na snazi do donošenja dokumenata prostornog uređenja prema ovome zakonu.

(2) Izuzetak od stava (1) ovoga člana su planovi ili dijelovi planova čije su odrednice protivne ustavu i administrativno-političkoj organizaciji Kantona i Federacije. Ove odrednice su neobavezujuće, a izmjenama ili izradi novih planova treba pristupiti odmah, prema ovome zakonu.

### Član 118.

#### (Važenje Zakona o prostornom uređenju)

Danom stupanja na snagu ovoga zakona prestaje važiti Zakon o prostornom uređenju ("Službene novine Srednjobosanskog kantona", broj 11/05).

### Član 119.

#### (Donošenje propisa)

Podzakonske propise određene ovim zakonom donijet će Ministarstvo u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga zakona.

### Član 120.

#### (Stupanje na snagu Zakona o prostornom uređenju)

Ovaj zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Srednjobosanskog kantona".

Broj: 01-02-328/14

PREDSJEDAVAJUĆI SKUPŠTINE

Datum: 17.7.2014

Travnik

Josip Kvasina, s. r.

Z A K O N  
O G R A Đ E N J U

## DIO PRVI – OPĆE ODREDBE

### Član 1.

#### (Predmet Zakona)

Ovim zakonom o građenju (u dalnjem tekstu: Zakon) uređuje se izrada tehničke dokumentacije (u dalnjem tekstu: projektovanje), građenje, postupak izdavanja odobrenja za građenje i upotrebe dozvole, obavljanje nadzora i održavanje građevine, tehnička i druga svojstva kojima moraju udovoljiti građevine na području Srednjobosanskog kantona (u dalnjem tekstu: Kanton) te organi za praćenje provođenja Zakona, kao i kaznene odredbe.

### Član 2.

#### (Definicija pojmove korištenih u Zakonu)

U smislu ovoga zakona, izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

(1) **Dogradnjom**, u smislu ovoga zakona, smatra se svako proširenje postojećeg objekta do 50% tlocrtne površine, kojim se zauzima zemljište ili prostor u odnosu na taj objekt i ako dograđeni dio čini građevinsku i funkcionalnu cjelinu s objektom uz koji se dograđuje.

(2) **Nadzorni organ** je pravno ili fizičko lice koje zadovoljava propisane kriterije za izradu tehničke dokumentacije ili građenje i koje obavlja nadzor nad svim radovima u građevinarstvu.

(3) **Građenjem**, u smislu ovoga zakona, smatra se izvođenje pripremnih radova, građevinskih radova (uključujući završne građevinske i instalacijske građevinske radove) te ugradnja i montaža opreme, gotovih građevinskih elemenata i konstrukcija.

(4) **Građevinom**, u smislu ovoga zakona, smatra se građevinski objekt na određenoj lokaciji koji se sastoji od građevinskog dijela i ugrađene opreme, koji zajedno čine tehničko-tehnološku cjelinu.

(5) **Građevinskim dijelom** iz stava (4) ovoga člana, u smislu ovoga zakona, smatra se dio građevine izrađen od građevinskih materijala i proizvoda, s ugrađenim instalacijama i završnim građevinskim radovima.

(6) **Građevinskim proizvodima**, u smislu ovoga zakona, smatraju se proizvedeni građevinski materijali, prerađevine, elementi i industrijski proizvedene konstrukcije.

(7) **Gradilištem** se smatra zemljište, uključujući i privremeno zauzeto zemljište, kao i zemljište potrebno za omogućavanje primjene odgovarajuće tehnologije građenja, zajedno s objektom koji se gradi.

(8) **Iskolčavanje** građevine podrazumijeva geodetski prijenos tlocrta vanjskog obrisa građevine ili osi trase građevine koju je dozvoljeno graditi, na terenu unutar građevinske parcele. Elaborat iskolčavanja građevine je dokument kojim se iskazuje način iskolčavanja građevine na terenu i način kojim su stabilizovane tačke planirane građevine.

(9) **Investitor** je pravno ili fizičko lice u čije ime i za čiji račun se gradi građevina i obavljaju drugi zahvati u prostoru.

(10) **Izvodač** je pravno ili fizičko lice koje kao privrednu djelatnost obavlja usluge građenja ili izvodi pojedine radove na građevini.

(11) **Konzerviranjem građevine**, u smislu ovoga zakona, smatraju se radovi kojima se oštećena ili nedovršena građevina zaštićuje od daljnje propadanja, a do stjecanja uvjeta za njezinu sanaciju, rekonstrukciju ili dovršenje radova na nezavršenoj građevini.

(12) **Nadzidivanjem**, u smislu ovoga zakona, smatra se izgradnja jedne ili više etaža, kao i preuređenje krovista, odnosno potkrovila na postojećim građevinama kojima se dobiva novi stambeni ili poslovni prostor.

(13) **Održavanjem građevine**, u smislu ovoga zakona, smatra se praćenje stanja građevine i poduzimanje mjera nužnih za sigurnost i pouzdanost građevine te živote i zdravlje ljudi.

(14) **Opremom**, u smislu ovoga zakona, smatraju se ugrađena postrojenja, uređaji, mašine, procesne instalacije i drugi ugrađeni proizvodi koji su u sklopu tehničko-tehnološkog procesa.

(15) **Privremenom građevinom**, u smislu ovoga zakona, smatra se građevinski objekt izgrađen ili postavljen privremeno na određenoj lokaciji za potrebe gradilišta, za primjenu odgovarajuće tehnologije građenja te za organizovanje sajmova, javnih manifestacija i sl., kao i sve vrste montažnih objekata, kao što su kiosci, elementi urbane opreme, reklamni panoci veći od 2 m<sup>2</sup>, i sl.

(16) **Pripremnim radovima**, u smislu ovoga zakona, smatra se izvođenje radova i građenje pomoćnih građevina privremene prirode, koji se izvode za potrebe organizovanja gradilišta i primjenu odgovarajuće tehnologije građenja.

(17) **Promjenom namjene građevine**, u smislu ovoga zakona, smatra se pretvaranje stambenog prostora u poslovni prostor, odnosno poslovnog u stambeni prostor, kao i promjena djelatnosti u poslovnom prostoru ako takva promjena bitno mijenja uvjete upotrebe te građevine, okolnih građevina i prostora te odvijanje saobraćaja i uvjete očuvanja okoliša.

(18) **Projektovanje** je izrada projekata propisana ovim zakonom.

(19) **Projektant** je lice registrovano za obavljanje poslova projektovanja, u skladu sa važećim propisima.

(20) **Rekonstrukcijom**, u smislu ovoga zakona, smatra se:

a) izvođenje radova na postojećoj građevini (adaptacija, nadogradnja, sanacija, izmjena tehničko-tehnološkog procesa, modernizacija i sl.) ako se tim radovima utječe na tehnička svojstva građevine iz poglavlja II. ovoga zakona ili ako se tim radovima mijenjaju uvjeti utvrđeni za tu lokaciju na osnovu posebnih propisa;

b) radovi kojima se mijenjaju konstruktivni elementi koji mogu uticati na stabilnost građevine ili njezinih dijelova, kojima se uvode nove instalacije i ugrađuje nova oprema u građevinu, mijenja namjena, tehnološki proces ili vanjski izgled građevine, mijenjaju uvjeti pod kojima je, na osnovu odobrenja za građenje, izgrađena građevina. Zamjena instalacija i opreme, ako se izvodi prema uvjetima utvrđenim u odobrenju za građenje, ne smatra se rekonstrukcijom;

c) radovi kojima se građevina, čije oštećenje, nastalo kao posljedica starosti građevine, ili posljedica elementarnih nepogoda, prirodnih ili tehničkih katastrofa i ratnih djelovanja, prelazi 70%, dovodi u stanje koje je imala prije oštećenja.

(21) **Radovi na zamjeni, dopuni i popuni opreme**, ako je to u skladu s namjenom građevine, u smislu ovoga zakona, ne smatraju se rekonstrukcijom, kao i radovi koji su posebnim zakonom utvrđeni kao radovi na održavanju građevine.

(22) **Radovima redovnog održavanja i sanacije oštećene građevine**, u smislu ovoga zakona, koji se mogu smatrati radovima tekućeg održavanja, smatraju se radovi koji ne utječu na konstrukciju građevine, zaštitu okoline, namjenu, promjenu dimenzija ili vanjski izgled (manji popravci, malterisanje, bojenje fasada i njihovo dovođenje u prvobitno stanje, zamjena i bojenje građevinske stolarije, ostakljivanje postojećih otvora, pokrova, manjih dijelova krovne konstrukcije, zidanje pregradnih zidova, zamjena i popravak oštećenih instalacija, zidanje porušenih dimnjaka i sl. ).

(23) **Rehabilitacija** podrazumijeva vraćanje oštećenog ili uništenog dobra graditeljskog naslijeda u stanje u kojem je to dobro bilo prije oštećenja i uništenja, kao i ponovno građenje (obnova) nacionalnog spomenika na istom mjestu, u istom obliku i dimenzijama, od istog ili istovrsnog materijala kao što je bilo prije rušenja uz, u mjeri u kojoj je to moguće, korištenje iste tehnologije građenja.

(24) **Revident** je pravno ili fizičko lice koje zadovoljava propisane kriterije za izradu tehničke dokumentacije i koje obavlja pregled i tehničku kontrolu projektne dokumentacije.

(25) **Sanacijom**, u smislu ovoga zakona, smatraju se radovi na oštećenim građevinama, kojima se građevina dovodi u stanje prije oštećenja.

(26) **Uklanjanjem građevine**, u smislu ovoga zakona, smatra se rušenje i demontaža te odvoženje preostalog materijala, opreme i drugih elemenata građevine koja, zbog fizičke dotrajalosti ili većih oštećenja nastalih elementarnim nepogodama, prirodnim ili tehničkim katastrofama ili ratnim djelovanjima, ne može nadalje služiti svojoj namjeni i predstavlja opasnost za ljudske živote i zdravlje te okolne objekte i saobraćaj, kao i uklanjanje građevine radi privođenja zemljišta konačnoj namjeni.

(27) **Zaštita objekata** u zavisnosti od vrste i lokacije građevine, podrazumijeva:

a) **konzervaciju spomenika**, koja podrazumijeva očuvanje fizičkih ostataka spomenika i njegovog okruženja, uz zabranu bilo kakvog građenja nove građevine na istom lokalitetu ili u blizini lokaliteta te zaštitu od uništenja nalaza i preuređenja koji bi ugrozili autentičnost spomenika;

b) **restauraciju**, koja podrazumijeva rekonstrukciju građevine, uz potpuno očuvanje raritetne, autentične vrijednosti građevine sa svim njenim estetskim, umjetničkim i historijskim vrijednostima, uz upotrebu tradicionalnih građevinskih materijala i radove izvođene na osnovu postojeće originalne dokumentacije;

c) **iluminaciju**, koja podrazumijeva poduzimanje takvih intervencija na spomeniku ili u njegovom neposrednom okruženju radi ugradnje sistema električne rasvjete koje ni na koji način neće ugroziti spomeničku vrijednost.

### Član 3.

#### (Projektovanje, građenje i održavanje građevine)

(1) Projektovanje, građenje i održavanje građevine obavlja se prema odredbama ovoga zakona, posebnih zakona i propisa donesenih na osnovu zakona, zakonom utvrđenih normi, kao i prema pravilima struke.

(2) Odredbe ovoga zakona koje se odnose na građenje primjenjuju se i na rekonstrukciju i uklanjanje građevine ili njezinog dijela.

## DIO DRUGI – PROJEKTOVANJE I GRAĐENJE TE OBAVLJANJE DRUGIH ZAHVATA U PROSTORU

### POGLAVLJE I. TEHNIČKA SVOJSTVA BITNA ZA GRAĐEVINU

#### Član 4.

#### (Pouzdanost građevine)

(1) Građevina mora biti projektovana i izgrađena na način da se postigne pouzdanost građevine u cijelini, kao i u svakom njezinom dijelu i elementu.

(2) Pouzdanost, u smislu ovoga zakona, je sposobnost građevine da izdrži sva predviđena djelovanja koja se javljaju pri normalnoj upotrebi te da sadrži sva bitna tehnička svojstva tokom predviđenoga vremena trajanja, a to su:

- a) mehanička otpornost i stabilnost;
- b) sigurnost u slučaju požara;
- c) zaštita od ugrožavanja ljudskoga zdravlja;
- d) pristupačnost;
- e) zaštita korisnika od ozljđivanja;
- f) zaštita od buke i vibracija;
- g) ušteda energije i toplinska zaštita;

h) zaštita od štetnog djelovanja okoliša.

(3) Građenjem i korištenjem građevine ne smije se ugroziti pouzdanost drugih građevina, stabilnost tla na okolnom zemljisu, saobraćajne površine, komunalne i druge instalacije i dr.

#### Član 5.

##### **(Mehanička otpornost i stabilnost)**

Građevina mora biti projektovana i izgrađena tako da, tokom građenja i upotrebe, predviđiva djelovanja ne prouzroče:

- a) rušenje građevine ili njezinog dijela;
- b) deformacije nedopuštenog stepena;

##### **c) oštećenja građevinskog dijela ili opreme zbog deformacije nosive konstrukcije;**

- d) nesrazmjerne velika oštećenja u odnosu na uzrok zbog kojih su nastala.

#### Član 6.

##### **(Sigurnost u slučaju požara)**

Građevina mora biti projektovana i izgrađena da se u slučaju požara:

- a) očuva nosivost konstrukcije tokom određenoga vremena utvrđenoga posebnim propisom;
- b) spriječi širenje vatre i dima unutar građevine;
- c) spriječi širenje vatre na susjedne objekte;
- d) omogući licima da mogu neozlijedjena napustiti građevinu, odnosno da se omogući njihovo spašavanje;
- e) omogući zaštita spasilaca.

#### Član 7.

##### **(Zaštita ljudskih života i zdravlja)**

Građevina mora biti projektovana i izgrađena tako da udovoljava uvjetima zaštite ljudskih života i zdravlja te ne ugrožava radni i životni okoliš, posebno zbog:

- a) oslobađanja opasnih plinova, para i aerosola (zagađenje zraka);
- b) opasnih zračenja;
- c) strujnog udara;
- d) eksplozije;
- e) zagađenja voda i tla,
- f) neodgovarajućeg rješenja u postupanju s otpadom;
- g) atmosferskog pražnjenja;
- h) mehanički pokretne opreme i dijelova unutar i oko građevine.

#### Član 8.

##### **(Zaštita od ozljeđivanja)**

Građevina mora biti projektovana i izgrađena tako da se tokom njezine upotrebe izbjegne moguće ozljeđivanje korisnika građevine.

#### Član 9.

##### **(Uklanjanje arhitektonskih barijera)**

(1) Građevine s više stambenih jedinica, javne i druge ustanove, preduzeća te uslužni i privredni objekti moraju biti projektovani i izgrađeni na način koji trajno osigurava nesmetan

pristup i kretanje licima s poteškoćama u kretanju, kao i da se tokom korištenja građevina izbjegnu mogućnosti ozljedivanja korisnika građevine, prema uvjetima iz važećeg propisa.

(2) U građevinama iz stava (1) ovoga člana za koje je izdano odobrenje za građenje, odnosno koje su izgrađene prije donošenja ovoga zakona, arhitektonske barijere koje onemogućavaju pristup i kretanje licima s poteškoćama u kretanju uklonit će se u roku od pet godina od stupanja na snagu ovoga zakona.

(3) Nalog za uklanjanje arhitektonskih barijera daje nadležni organ, odnosno služba za upravu nadležna za izdavanje odobrenja za građenje predmetne građevine, na zahtjev lica s teškoćama u kretanju ili njegovog staratelja, odnosno odgovarajućeg udruženja.

(4) Za uklanjanje arhitektonskih barijera, odnosno za omogućavanje pristupa građevini i kretanja u građevini licima s teškoćama u kretanju, odgovoran je vlasnik građevine, odnosno investitor.

#### Član 10.

##### **(Zaštita od buke i vibracija)**

**Građevina mora biti projektovana i izgrađena tako da nivo buke u građevini i njezinom okolišu ne prelazi dopuštene vrijednosti za tu namjenu, određene posebnim propisom.**

#### Član 11.

##### **(Ušteda energije i toplinska zaštita)**

Građevina mora biti projektovana i izgrađena u skladu s tehničkim standardima za toplinsku zaštitu, odnosno toplinsku izolaciju.

#### Član 12.

##### **(Zaštita od štetnog djelovanja okoliša)**

Građevina mora biti projektovana, izgrađena i održavana tako da se zaštiti od štetnog djelovanja okoliša, odnosno da se osigura željeni vijek njezinoga trajanja.

#### Član 13.

##### **(Odstupanje od tehničkih svojstava građevine)**

**(1) U slučaju rekonstrukcije građevine koja je spomenik kulture nulte i prve kategorije, može se odstupiti od nekog od tehničkih svojstava iz ovoga poglavlja.**

(2) Saglasnost za odstupanje prema stavu (1) ovoga člana daje organ uprave nadležan za poslove građevinarstva, u saradnji s organom uprave nadležnim za poslove zaštite građevine iz stava (1) ovoga člana.

#### Član 14.

##### **(Posebni propisi)**

Radi postizanja tehničkih svojstava bitnih za građevinu, organ uprave nadležan za poslove građevinarstva donosi tehničke propise i određuje obaveznu primjenu priznatih standarda, ako važećim tehničkim propisima i normama nisu regulisana određena tehnička svojstva bitna za određenu građevinu.

## **POGLAVLJE II. GRAĐEVINSKI PROIZVODI I OPREMA**

#### Član 15.

##### **(Građevinski proizvodi, materijali i oprema)**

Građevinski proizvodi, materijali i oprema mogu se upotrebljavati, odnosno ugrađivati samo ako je njihov kvalitet dokazan ispravom proizvođača ili certifikatom o usklađenosti s utvrđenim posebnim propisima, normativima i standardima.

**Član 16.  
(Novi proizvodi)**

(1) Građevinski proizvodi, materijali i oprema koji nisu provjereni u praksi, odnosno za koje nije donesen odgovarajući propis ili poznata norma, mogu se upotrebljavati, odnosno ugrađivati samo na osnovu odobrenja nadležnog kantonalnog Ministarstva prostornog uređenja, građenja, zaštite okoliša, povratka i stambenih poslova (u dalnjem tekstu: Ministarstvo).

(2) Odobrenje iz stava (1) ovoga člana izdaje se na osnovu potvrde ovlaštene institucije za certifikaciju, da građevinski proizvod, odnosno oprema unutar granica svoje namjene udovoljava zahtjevima u pogledu osiguranja tehničkih svojstava bitnih za građevine, prema 1. dijelu poglavlju I. ovoga zakona.

(3) Odobrenje iz stava (1) ovoga člana izdaje se na određeni period, koji ne može biti dulji od pet godina. Ako se u tome roku ne doneše norma ili odgovarajući propis, odobrenje se može produljiti na daljnijih pet godina.

(4) Odobrenje iz stava (1) ovoga člana može se ukinuti prije isteka roka važenja ako se utvrdi da novi proizvod više ne odgovara zahtjevima iz stava (1) ovoga člana.

**POGLAVLJE III. SUDIONICI U GRAĐENJU**

**Član 17.  
(Sudionici u građenju)**

(1) Sudionici u građenju i njihova odgovorna lica su:

- a) investitor;
- b) projektant;
- c) revident;
- d) izvođač radova;
- e) stručni nadzor.

(2) Odnosi između sudionika u građenju iz stava (1) ovoga člana određuju se ugovorima.

**Član 18.  
(Investitor)**

(1) Investitor, prema ovome zakonu, je pravno ili fizičko lica u čije ime se gradi građevina.

(2) Projektovanje, kontrolu projekta, građenje i nadzor nad građenjem investitor mora povjeriti licima registrovanim za obavljanje tih djelatnosti.

(3) Investitor je dužan osigurati stalni nadzor nad građenjem (u dalnjem tekstu: stručni nadzor).

(4) Investitor može biti ujedno projektant i izvođač, ali stručni nadzor mora povjeriti drugom pravnom ili fizičkom licu koje ispunjava uvjete za nadzor prema ovom zakonu.

(5) Investitor poslove stručnog nadzora nad građenjem ne može povjeriti pravnom licu koje je izradilo i učestvovalo u izradi projektne dokumentacije niti pravnom licu koje izvodi radove na građevini koja se radi.

(6) Investitor je dužan početak građenja prijaviti organu uprave nadležnom za poslove građevinarstva i nadležnoj građevinskoj inspekciji najkasnije osam dana prije početka radova.

(7) U slučaju prekida radova, investitor je dužan poduzeti mjere osiguranja građevine i susjednih građevina i površina.

(8) Ako se tokom građenja promijeni investitor, o nastaloj promjeni novi investitor mora obavijestiti organ uprave nadležan za poslove građevinarstva, u roku od osam dana od dana nastale promjene.

### Član 19. **(Projektant)**

(1) Projektant, prema ovom Zakonu, je lice sa visokom stručnom spremom, odnosno magistar sa završenim drugim ciklusom bolonjskog sistema obrazovanja iste struke i položenim stručnim ispitom u struci i najmanje tri godine radnog iskustva na poslovima projektovanja.

(2) Projektovanjem građevina i drugih zahvata u prostoru može se baviti pravno lice, registrovano za tu djelatnost ako pored općih uvjeta ispunjava i uvjet da u radnom odnosu ima najmanje po jednog diplomiranog inženjera, odnosno magistra sa završenim drugim ciklusom bolonjskog sistema obrazovanja iste struke, sa položenim stručnim ispitom i najmanje tri godine radnog iskustva odgovarajuće struke, za svaku vrstu projekta koji radi (arhitektonski, građevinski, mašinski, elektro itd.).

(3) Pravno lice koje nema uposlene projektante za neku vrstu projekta koju radi, mora osigurati angažovanje projektanata, sklapanjem poslovnih ugovora sa pravnim ili fizičkim licima koji ispunjavaju uvjete iz stavova (1) i (2) ovoga člana.

(4) Projektant, u smislu stava (1) ovoga člana, može na osnovu sklopljenih poslovnih ugovora sa pravnim licima registrovanim za projektovanje, obavljati poslove projektovanja iz oblasti za koje ima visoku stručnu spremu i položen stručni ispit.

(5) Pravno lice koje projektuje, imenuje jednog ili više projektanata koji su odgovorni za ispravnost i kvalitet projekta ili dijela projekta. Projektant je odgovoran da projektili dio projekta za čiju je izradu imenovan, zadovoljava uvjete iz ovoga zakona, posebnih zakona, propisa donesenih na temelju zakona, tehničkih normi i standarda.

(6) Ako u izradi glavnog, izvedbenog projekta ili projekta uklanjanja građevine učestvuje više projektanata, pravno lice, kojem je povjerena izrada projekta imenuje projektanta voditelja. Projektant voditelj može istodobno biti i projektant određene vrste projekta.

(7) Projektant voditelj odgovoran je za kompletност projektne dokumentacije i međusobnu usklađenost projekata, što potvrđuje svojim potpisom i odgovarajućom potvrdom.

(8) Ako u izradi projekta učestvuju dva ili više pravnih lica, investitor je dužan imenovati koordinatora projekta, odnosno odrediti lice koje će imenovati tog koordinatora. Na koordinatora projekta odgovarajuće se primjenjuju odredbe iz stava (7) ovoga člana.

### Član 20. **(Izvođač radova)**

(1) Graditi i izvoditi radove na građevini, prema ovome zakonu, može pravno ili fizičko lice registrovano za obavljanje te djelatnosti (u dalnjem tekstu: izvođač radova), ako pored općih uvjeta, ispunjavaju uvjet da u stalnom radnom odnosu sa punim radnim vremenom imaju najmanje jednog diplomiranog inženjera građevine ili diplomiranog inžinjera arhitekture struke, odnosno magistra sa završenim drugim ciklusom bolonjskog sistema obrazovanja iste struke sa tri godine radnog iskustva i položenim stručnim ispitom ili inženjer iste struke, odnosno bachelor sa završenim prvim ciklusom bolonjskog sistema obrazovanja iste struke, sa položenim stručnim ispitom i sa pet godina radnog iskustva u struci.

(2) Ako u građenju sudjeluju dva ili više izvođača, investitor je dužan imenovati izvođača radova odgovornog za međusobno usklađivanje radova.

(3) Izvođač radova je dužan:

a) graditi u skladu s odobrenjem za građenje;

- b) radove izvoditi tako da tehnička svojstva građevine odgovaraju zahtjevima iz poglavlja I. ovoga zakona;
- c) ugraditi materijale, opremu i proizvode u skladu s poglavljem II., 1. dijela ovoga zakona;
- d) osigurati dokaze o kvalitetu radova te ugrađenih proizvoda i opreme prema odredbama ovoga zakona i zahtjevima iz projekta;
- e) poduzeti mjere za sigurnost građevine;
- f) tokom građenja voditi građevinski dnevnik i građevinsku knjigu.

(4) Izvođač iz stava (1) ovoga člana imenuje voditelja građenja, a ako izvodi samo pojedine radove, imenuje voditelja tih radova. Voditelj građenja, odnosno voditelj radova odgovoran je za provođenje stava (3) ovoga člana.

(5) Voditelj građenja može biti diplomirani inženjer građevine ili diplomirani inženjer arhitekture odnosno magistar sa završenim drugim ciklusom bolonjskog sistema obrazovanja iste struke s najmanje tri godine radnog iskustva i položenim stručnim ispitom, a voditelj pojedinih radova može biti diplomirani inženjer odgovarajuće struke, odnosno magistar sa završenim drugim ciklusom bolonjskog sistema obrazovanja iste struke s najmanje tri godine radnog iskustva i položenim stručnim ispitom ili inženjer, odnosno bachelor sa završenim prvim ciklusom bolonjskog sistema obrazovanja iste struke, s najmanje pet godine radnoga iskustva na poslovima građenja i položenim stručnim ispitom.

## Član 21.

### **(Stručni nadzor nad građenjem)**

(1) Stručni nadzor nad građenjem, u ime investitora, prema ovom zakonu, može obavljati fizičko lice ili pravno lice registrovano za poslove nadzora, koje ima u radnom odnosu zaposlenog najmanje jednog diplomiranog inžinjera odgovarajuće struke, odnosno magistar sa završenim drugim ciklusom bolonjskog sistema obrazovanja iste struke s tri godine radnog iskustva i položenim stručnim ispitom, za svaku vrstu poslova za koju obavlja nadzor (arhitektonski, građevinski, mašinski, elektro itd.).

(2) Pravno lice iz stava (1) ovoga člana koje nema zaposlene inžinjere za sve vrste poslova za koje obavlja nadzor, mora osigurati angažovanje diplomiranog inžinjera, sklapanjem poslovnih ugovora s fizičkim ili pravnim licem registrovanim za poslove projektovanja i građenja.

(3) Nadzorni inžinjer može biti samo diplomirani inženjer odgovarajuće struke, odnosno magistar sa završenim drugim ciklusom bolonjskog sistema obrazovanja iste struke, s tri godine radnog iskustva na poslovima projektovanja, građenja ili stručnog nadzora i položenim stručnim ispitom.

(4) Ovisno o složenosti objekta, pravno lice koje obavlja poslove nadzora nad građenjem, u ime investitora, može imenovati nadzorni tim i koordinatora. Koordinator se imenuje iz reda nadzornih inžinjera i odgovoran je za usklađivanje rada tima i pojedinih faza objekta ili dijelova objekta.

(5) Akt o imenovanju nadzornoga inžinjera, nadzornog tima i koordinatora, pravno lice dužno je dostaviti nadležnom organu, odnosno službi za upravu nadležnoj za poslove građevinarstva.

(6) U provođenju stručnog nadzora nadzorni inžinjer dužan je:

- a) utvrditi usklađenost iskolčavanja građevine s elaboratom o iskolčavanju građevine i projektom;
- b) provjeriti i utvrditi gradi li se u skladu s odobrenjem za građenje, tehničkom dokumentacijom i ovim zakonom;
- c) provjeriti i utvrditi je li kvalitet radova, ugrađenih proizvoda i opreme u skladu sa zahtjevima projekta te je li taj kvalitet dokazan propisanim ispitivanjima i dokumentima;

d) potvrditi urednost izvođenja radova potpisivanjem građevinskog dnevnika te kontrolisati građevinsku knjigu i sve eventualno promijenjene okolnosti u tehničkoj dokumentaciji;

e) da bez odgađanja upozna investitora te građevinsku i druge inspekcije o poduzetim mjerama o svim nedostatcima i nepravilnostima koje uoči tokom građenja.

(7) Akt o imenovanju nadzornog inžinjera, pravno lice dužno je dostaviti organu uprave nadležnom za poslove građevinarstva.

### Član 22.

#### **(Revident)**

(1) Reviziju projektne dokumentacije (glavnog projekta, izvedbenog projekta) obavlja pravno lice registrovano za poslove projektovanja (u dalnjem tekstu: revident), koje mora u radnom odnosu imati zaposlene diplomirane inžinjere, odnosno magistre sa završenim drugim ciklusom bolonjskog sistema obrazovanja, i to:

a) Odgovorni revident sa najmanje deset godina radnog iskustva i položenim stručnim ispitom;

b) Revidenti za pojedine dijelove projekta s najmanje pet godina radnog iskustva na projektovanju istih ili sličnih građevina i položenim stručnim ispitom.

(2) Pravno lice iz stava (1) ovoga člana koje nema zaposlene diplomirane inženjere, odnosno magistre sa završenim drugim ciklusom bolonjskog sistema obrazovanja, za sve dijelove projekta, mora osigurati, poslovnim ugovorima, angažovanje revidenata koji ispunjavaju propisane uvjete.

(3) Pravno lice iz stava (1) dužno je imenovati odgovornog revidenta, koji je odgovoran za koordinaciju kontrole pojedinih faza ili dijelova glavnog, odnosno izvedbenog projekta.

(4) Odgovorni revident organizuje izradu završnog izvještaja o reviziji ukupne projektne dokumentacije, na osnovu pojedinačnih izvještaja o reviziji pojedinih faza ili dijelova projekta, koji se prilaže uz završni izvještaj.

(5) Reviziji projekta podliježu svi glavni i izvedbeni projekti stambenih objekata i stambeno-poslovnih objekata, javnih objekata, poslovnih i privrednih objekata, kao i projekti za koje odobrenje za gradnju izdaje Ministarstvo, izuzev stambenih objekata i jednostavnih poljoprivrednih objekata razvijene bruto površine do 400 m<sup>2</sup>.

(6) Revident ne može biti lice koje je u cijelosti ili djelomično učestvovalo u izradi projekta ili ako je taj projektu cijelosti ili djelomično izrađen ili nostrificiran kod pravnog lica u kojem je zaposlen.

(7) Revident je dužan obaviti kontrolu projekta s gledišta svih uvjeta navedenih u članu 4. ovoga zakona.

(8) Ovlast za obavljanje kontrole projekta iz stava (1) ovoga člana i kriterije za davanje ovlasti utvrditi će nadležno ministarstvo za poslove prostornog uređenja posebnim propisom.

### Član 23.

#### **(Stručni ispit)**

(1) Inžinjeri raznih specijalnosti koji obavljaju poslove projektovanja, revizije projekta, građenja, nadzora nad građenjem i održavanja građevine moraju imati položen stručni ispit.

(2) Stručni ispiti iz stava (1) ovoga člana polaze se prema važećim propisima za polaganje stručnog ispita.

## POGLAVLJE IV. TEHNIČKA DOKUMENTACIJA

### Član 24.

### **(Glavni projekt)**

(1) Glavni projekt ili projekt za dobivanje odobrenja za građenje, u smislu ovoga zakona, je skup međusobno usklađenih projekata kojima se daje tehničko rješenje građevine.

(2) Glavni projekt, ovisno o tehničkoj strukturi građevine, može sadržavati više vrsta projekata:

- a) arhitektonski projekt;
- b) građevinski projekt;
- c) projekt instalacija;
- d) projekt ugrađene opreme;
- e) druge vrste projekata.

(3) Projekti iz stava (2) ovoga člana, ovisno o vrsti građevine, sadrže:

- a) nacrte;
- b) tehnički opis;
- c) podatke o geotehničkim i drugim istražnim radovima koji su poslužili kao podloga za izradu projekta;

d) proračun konstrukcije, hidraulike, energetike, fizikalnih svojstava i dr. kojima se dokazuje da je građevina projektovana prema odredbama poglavlja I. ovoga zakona;

- e) program kontrole i osiguranja kvaliteta;
- f) tehničko rješenje sanacije okoliša gradilišta;
- g) elaborat zbrinjavanja otpada, ako se radi o otpadu za koji su posebnim zakonom propisane mjere odlaganja;
- h) elaborat zaštite okoliša, ako se radi o objektima za koje je potrebna okolišna dozvola;
- i) situacijski prikaz objekta (izvod iz urbanističke saglasnosti);
- j) tehničke uvjete građenja;
- k) izvještaj o obavljenoj reviziji, ako objekt podliježe reviziji.

(4) Za gotove konstrukcije i opremu koja posjeduje certifikat o usklađenosti ili za koje je na drugi propisani način dokazano da su proizvedeni prema odredbama 1. dijela, poglavlja I. i II. ovoga zakona, u projektu nije potrebno to ponovno dokazivati.

(5) Ako je glavni projekt izrađen na stranom jeziku, mora sadržavati i prijevod na jedan od službenih jezika u Kantona.

(6) Za određene specifične građevine, organ uprave nadležan za poslove građevinarstva može propisati i dodatne obavezne projekte.

(7) U slučaju da glavni projekt nije izradio projektant idejnog projekta, investitor je dužan projektantu idejnog projekta prije podnošenja zahtjeva za građevinsku dozvolu dostaviti glavni projekt ili njegov dio radi davanja mišljenja o usklađenosti glavnog projekta s idejnim projektom.

(8) Mišljenje iz stava (1) ovoga člana u slučaju neusklađenosti idejnog i glavnog projekta, projektant idejnog projekta dužan je dostaviti i nadležnom organu uprave koje izdaje građevinsku dozvolu, građevinskoj inspekciji.

### **Član 25.**

#### **(Izvedbeni projekt)**

(1) Izvedbeni projekt mora biti izrađen u skladu s glavnim projektom i uvjetima za građenje datim u odobrenju za građenje te sadržavati detaljne crteže i njihove tekstualne opise, čime se objekt potpuno definiše za izvedbu.

(2) Izvedbeni projekt obavezno se izrađuje za javne građevine i složene objekte.

(3) Tehnički prijem građevine i izdavanje upotrebne dozvole obavlja se na osnovu glavnog projekta, odnosno za javne i složene građevine, na osnovu izvedbenog projekta.

(4) Ako izvedbeni projekt nije radio projektant glavnog projekta, investitor je dužan izvedbeni projekt dostaviti projektantu glavnog projekta radi ovjere usklađenosti izvedbenog projekta s glavnim projektom i uvjetima danim u odobrenju za građenje.

(5) Projektant glavnog projekta, odnosno revident dužan je napismeno izvijestiti građevinsku inspekciju da izvedbeni projekt koji mu je dostavljen na ovjeru nije urađen u skladu s uvjetima iz odobrenja za građenje, odredbama ovoga zakona i posebnim propisima te normativima donesenim na osnovu ovoga zakona i pravilima struke.

### Član 26.

#### **(Označavanje projekta)**

(1) Projekti, odnosno njihovi dijelovi (tehnički opis, proračuni) i svaki list nacrta i dr. moraju imati naznačeno pravno lice koje ih je izradilo, naziv građevine, ime i prezime, odnosno naziv investitora, oznaku ili broj projekta, odnosno njegovog dijela, mjerilo u kojem je nacrt izrađen, datum izrade, ime i prezime te potpis projektanta i projektanta voditelja, kao i ovjeru pravnog lica.

(2) Ovjerom projekta, odnosno nacrta pravno lice koje je izradilo projekt potvrđuje da je projekt kompletan, njegovi dijelovi međusobno usklađeni, kao i da je usklađen s odredbama ovoga zakona, posebnih propisa i normi donesenih na osnovu zakona i pravila struke te da je izvedbeni projekt izrađen u skladu s glavnim projektom i uvjetima danim u odobrenju za građenje.

(3) Projekti i njihovi dijelovi moraju biti uvezani tako da je onemogućena zamjena sastavnih dijelova.

(4) Izuzetno, ako projektant radi dokumentaciju za svoje potrebe, uz projekt se prilaže dokazi o ispunjavanju uvjeta iz člana 19. ovoga zakona.

(5) Uz projekt mora biti uvezan akt o važećoj registraciji pravnog lica koje je izradilo projekt, dokaz o položenom stručnom ispitu projektanta voditelja i projektanata pojedinih faza projekta te izvještaj o reviziji projekta ako projekt podliježe reviziji.

### Član 27.

#### **(Revizija projekta)**

(1) Revizija glavnog projekta, ovisno o vrsti građevine, mora se obaviti u pogledu:

- a) mehaničke otpornosti i stabilnost;
- b) zaštite od buke i vibracija;
- c) uštede energije i toplinske zaštite;
- d) štetnog djelovanja okoliša;
- e) zaštite od požara;

##### **f) eliminisanja arhitektonskih barijera za lica sa smanjenim tjelesnim sposobnostima;**

- g) zaštite na radu.

(2) Reviziju glavnog projekta investitor može povjeriti samo revidentu iz člana 22. ovoga zakona.

(3) Revident koji je obavio reviziju projekta dužan je o tome sastaviti pisani izvještaj koji će biti sastavni dio projekta te ovjeriti dijelove projekta prema propisu iz stava (7) ovoga člana.

(4) U izvještaju o obavljenoj reviziji, revident može zahtijevati od investitora:

a) da prije početka izvođenja određenih radova obavi reviziju dijela izvedbenog projekta koji se odnosi na te radeve;

b) da obavi pregled izvedenih radova u određenoj fazi građenja.

(5) O obavljenoj reviziji, odnosno pregledu prema stavu (4) ovoga člana *ovlašteni* revident dužan je sastaviti pisani izvještaj.

(6) Ako je glavni projekt izrađen u inozemstvu, *ovlašteni* revident mora obaviti reviziju kojom se utvrđuje da je izrađen u skladu s ovim zakonom i priznatim normama.

(7) Građevine, odnosno radove za koje je obavezna kontrola te sadržaj i način obavljanja revizije projekta, način ovjere projekta i način naknade (taksa i troškova) za obavljenu reviziju, te projekata propisat će Ministarstvo pravilnikom o reviziji projekta.

### Član 28.

#### **(Nostrifikacija projekta)**

(1) Nostrifikacija je postupak usklađenosti idejnog, glavnog i izvedbenog projekta izrađenog u inozemstvu s odredbama ovoga zakona, Zakona o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na nivou Federacije BiH, tehničkim propisima, normama i pravilima struke iz područja graditeljstva.

(2) Nostrifikaciju projekta obavlja pravno lice registrovano za poslove projektovanja (u dalnjem tekstu: ovlašteno pravno lice), koje mora imati u radnom odnosu zaposlene diplomirane inženjere, odnosno magistre sa završenim drugim ciklusom bolonjskog sistema obrazovanja iste struke, za sve dijelove projekta, s najmanje pet godina radnog iskustva na projektovanju istih ili sličnih građevina, s položenim stručnim ispitom.

(3) Pravno lice koje nema zaposlene diplomirane inženjere, odnosno magistre sa završenim drugim ciklusom bolonjskog sistema obrazovanja iste struke, za sve dijelove projekta iz stava (2) ovoga člana, mora osigurati poslovnim ugovorima angažovanje pravnog lica registrovanog za poslove projektovanja koje ispunjava te uvjete.

(4) Ovlašteno pravno lice koje je obavilo nostrifikaciju projekta izrađenog u inozemstvu, odgovorno je za usklađenosnost nostrificiranog projekta sa odredbama ovoga zakona i bosanskohercegovačkim propisima iz područja graditeljstva.

(5) Pravno lice iz stava (4) ovoga člana dužno je izvršiti nostrifikaciju projekta u skladu sa postupkom nostrifikacije koji propisuje Uredba o vrsti, sadržaju, označavanju i čuvanju, kontroli i nostrifikaciji investiciono-tehničke dokumentacije

### Član 29.

#### **(Čuvanje projekta)**

(1) Glavni projekt, koji je sastavni dio odobrenja za građenje, zajedno s odobrenjem, (trajno) čuva organ uprave nadležan za poslove građevinarstva koji je izdao odobrenje za građenje prema važećim propisima.

(2) Glavni i izvedbeni projekt građevine, sa svim nacrtima, izmjenama i dopunama, dužan je čuvati investitor, odnosno pravni slijednik građevine, za sve vrijeme dok građevina postoji.

## POGLAVLJE V. ODOBRENJE ZA GRAĐENJE

### Član 30.

#### **(Odobrenje za građenje)**

(1) Građenju nove i rekonstrukciji postojeće građevine može se pristupiti samo na osnovu pravosnažnog odobrenja za građenje.

(2) Odobrenje za građenje izdaje se za građenje cijele građevine, odnosno dio građevine koja čini tehničko-tehnološku cjelinu (faze građenja složenijih objekata).

### Član 31.

#### **(Građenje bez odobrenja za građenje)**

(1) Izuzetno od odredbi člana 30. ovoga zakona, odobrenje za građenje nije potrebno:

a) za radove na zamjeni i / ili dopuni i popuni opreme te radove redovnog održavanja i sanacije oštećene građevine koji se, prema ovome zakonu, ne smatraju rekonstrukcijom;

- b) za priključke na niskonaponsku i PTT-mrežu te kablovsku TV-mrežu, kao i vodove kojima se postojeća građevina priključuje na postojeće instalacije (vodovod, kanalizaciju, plinovod, parovod itd.);
  - c) za građenje grobnice;
  - d) za ograđivanje parcele, osim s ulične strane;
  - e) za uređenje okućnice za građevinu (platoi, staze, vanjsko stepenište oslonjeno cijelom površinom na tlo, potporni zidovi do visine 0,8 m od nivoa tla, ograde koje su na granici građevinske parcele i ako su u skladu s uvjetima iz urbanističke saglasnosti);
  - f) a staklenik za smještaj bilja, tlocrtne površine (bruto) do  $12\text{ m}^2$ ;
  - g) za bunar za vodu ili cisternu za vodu, zapremine do  $10\text{ m}^3$ ;
  - h) za septičku jamu, zapremine do  $10\text{ m}^3$ , koja se gradi na građevinskoj čestici građevine za koju je izdano odobrenje za građenje, s prethodno određenom mikrolokacijom u odnosu na susjedne parcele;
  - i) za jednostavnije dječje igralište;
  - j) za nadstrešnicu za sklanjanje ljudi u javnom saobraćaju;
  - k) za reklamni pano, oglasne površine do  $12\text{ m}^2$ , i vertikalnu saobraćajnu signalizaciju u zemljишnom pojasu postojećeg puta;
  - l) za sportske terene bez tribina, koji su cijelom svojom površinom oslonjeni na tlo (nogometna igrališta te igrališta za tenis i slično);
  - m) za radove na stepeništima, hodnicima i sl. na promjeni pristupa građevini i unutar građevine radi omogućavanja nesmetanog pristupa i kretanja u građevini licima s teškoćama u kretanju ako se ne radi o radovima iz stavova (13), (14), (15), (16) i (17) člana 2. ovoga zakona.
- (2) Za građevine iz stava (1) ovoga člana investitor je obavezan pribaviti urbanističku saglasnost i u postupku izdavanja urbanističke saglasnosti riješiti imovinsko pravne odnose u skladu sa članom 36. ovoga zakona.

### Član 32. **(Posebni slučajevi građenja)**

- (1) U slučaju neposredne opasnosti od velikih prirodnih nepogoda ili ratnih i drugih razaranja, tokom tih događaja ili neposredno nakon njihova prestanka, bez odobrenja za građenje mogu se graditi one građevine koje služe sprečavanju djelovanja tih događaja, odnosno uklanjanju štetnih posljedica.
- (2) Građevina iz stava (1) ovoga člana mora se ukloniti kad prestane potreba za njezino korištenje. Ako je potrebno da ta građevina ostane kao stalna, za nju se mora naknadno pribaviti odobrenje za građenje.
- (3) U slučaju oštećenja građevine zbog djelovanja iz stava (1) ovoga člana, neovisno o stepenu oštećenja, građevina se može vratiti u prvobitno stanje bez prethodnoga izdavanja urbanističke saglasnosti.
- (4) Organ uprave nadležan za poslove građevinarstva obavezan je za građevine iz stava (3) ovoga člana izdati odobrenje za građenje u skladu s odobrenjem za građenje na osnovu kojeg je građevina izgrađena.
- (5) Ako se radi o većim oštećenjima konstruktivnih dijelova građevine, organ uprave nadležan za poslove građevinarstva može od investitora zahtijevati da priloži tehničku dokumentaciju za sanaciju građevine i ateste o obavljenim ispitivanjima konstrukcije građevine.
- (6) Odobrenjem za građenje iz stava (4) ovoga člana utvrdit će se i obaveza pribavljanja upotrebljene dozvole za saniranu građevinu.

### Član 33.

### **(Organi nadležni za izdavanje odobrenja za građenje)**

Odobrenje za građenje izdaje Ministarstvo i općinska služba nadležna za poslove građevinarstva (u dalnjem tekstu: općinska služba) na čijem se području građevina gradi, ako ovim zakonom ili drugim posebnim zakonom nije određen neki drugi organ.

### **Član 34.**

#### **(Nadležnost Ministarstva za izdavanja odobrenja za građenje)**

Ministarstvo izdaje odobrenje za građenje građevina i drugih zahvata u prostoru za koje izdaje urbanističku saglasnost i lokacijsku informaciju prema stavu (2) člana 67 i stavu (1) člana 79. Zakona o prostornom uređenju.

### **Član 35.**

#### **(Zahtjev za odobrenje za građenje)**

(1) Zahtjev za izdavanje odobrenja za građenje podnosi investitor organu uprave nadležnom za poslove građevinarstva.

(2) Zahtjevu za izdavanje odobrenja za građenje prilaže se:

- a) urbanistička saglasnost s ili lokacijska informacija s klauzulom pravosnažnosti;
- b) dokaz o vlasništvu, odnosno stjecanju prava na građenje;
- c) tri primjera glavnog projekta ili tri primjera izvedbenog projekta koji mora sadržavati sve propisane dijelove glavnog projekta;
- d) pisani izvještaj o obavljenoj kontroli glavnog projekta prema članu 27. ovoga zakona;
- e) saglasnost, potvrde ili mišljenja nadležnih organa ili preduzeća o glavnom projektu, ako je to određeno posebnim zakonom;
- f) izvod iz katastarskog plana, odnosno ažurnu geodetsku podlogu mjesta građenja,
- g) drugi prilozi određeni posebnim zakonom.

(3) Uz zahtjev iz stava (1) ovoga člana potrebno je dostaviti i dokaz o uplati administrativne takse.

(4) Izuzetno od odredbe tačke a) stava (2) ovoga člana, ako je za predmetnu lokaciju donesen regulacioni plan ili urbanistički projekt urađen u skladu s odredbama Zakona o prostornom uređenju i važećom Uredbom o jedinstvenoj metodologiji za izradu dokumenata prostornog uređenja. Zahtjevu za odobrenje za građenje prilaže se izvod iz iste, odnosno propisani urbanističko-tehnički uvjeti, s tim da se u projektnoj dokumentaciji moraju poštovati dani urbanističko-tehnički uvjeti, što se dokazuje saglasnošću nadležnog organa na idejni projekt.

(5) Nadležni organ, odnosno služba za upravu dužna je, u roku od 15 dana od dana kada je dostavljen idejni projekt, izdati saglasnost na projekt ili napismeno navesti potrebne izmjene projekta koje se moraju poštovati prilikom izrade glavnog, odnosno izvedbenog projekta.

### **Član 36.**

#### **(Dokaz o pravu građenja)**

Dokazom o pravu građenja iz tačke b) stava (2) člana 35. ovoga zakona smatra se:

- a) izvod iz zemljišne knjige ne stariji od šest mjeseci ukoliko je investitor vlasnik zemljišta;
- b) odluka nadležnih organa na osnovu koje je investitor stekao pravo vlasništva ili pravo korištenja;
- c) ugovor o partnerstvu, sklopljen s vlasnikom zemljišta i / ili nekretnine, čiji je cilj zajedničko građenje;
- d) ugovor o koncesiji kojim se stječe pravo građenja, na koncesijskom dobru;

e) pisana saglasnost vlasnika odnosno suvlasnika nekretnine, sa izvodom iz zemljišne knjige ne stariji od šest mjeseci, u slučajevima kada investitor nije vlasnik nekretnine na kojoj se gradi;

f) ugovor na osnovu kojeg je investitor stekao pravo vlasništva ili pravo građenja ili pravo korištenja.

### Član 37.

#### (Postupak izdavanja odobrenja za građenje i žalbeni postupak)

(1) Nadležni organ uprave dužan je u postupku izdavanja odobrenja za građenje utvrditi da li je glavni projekt izrađen u skladu s idejnim projektom te uvjetima danim u urbanističkoj saglasnosti, odnosno urbanističko-tehničkim uvjetima koji su propisani odgovarajućom odredbom Zakona o prostornom uređenju te s odredbama ovoga zakona i posebnih propisa.

(2) Ako su ispunjeni uvjeti propisani ovim zakonom i posebnim propisima, organ uprave nadležan za poslove građevinarstva iz člana 33. ovoga zakona dužan je izdati rješenje o odobrenju za građenje u roku 30 dana od dana primitka urednog zahtjeva.

(3) Glavni projekt sastavni je dio odobrenja za građenje, što na projektu mora biti naznačeno i ovjereno potpisom radnika i pečatom organa uprave nadležnog za poslove građevinarstva koji je to odobrenje izdao.

(4) Ako organ uprave nadležan za poslove građevinarstva utvrdi da nisu ispunjeni propisani uvjeti za izdavanje odobrenja za građenje, pismeno će tražiti od investitora da u roku od 15 dana od dana primitka obavještenja otkloni utvrđene nedostatke.

(5) Ako investitor u određenom roku ne ispuni sve uvjete, nadležni organ uprave, odnosno služba za upravu nadležna za poslove građevinarstva rješenjem će odbaciti zahtjev za izdavanje odobrenja za građenje.

(6) Na rješenje koje donosi Ministarstvo ne može se izjaviti žalba ali se može pokrenuti upravni spor tužbom kod nadležnog kantonalnog suda u roku od 30 dana od dana primitka rješenja.

(7) Na rješenje koje donosi nadležna općinska služba može se izjaviti žalba Ministarstvu u roku od 15 dana od dana primitka rješenja.

(8) Protiv konačnog akata drugostepenog organa iz stava (7) ovoga člana može se pokrenuti upravni spor kod kantonalnog suda u roku od 30 dana od dana primitka rješenja.

(9) U postupku izdavanja odobrenja za građenje, nadležni organ rješava naknadu za uređenje građevinskog zemljišta, te naknadu za pogodnost i korištenje građevinskog zemljišta. Odmah nakon primitka kompletног zahtjeva, nadležni organ je dužan da odlukom utvrdi iznose spomenutih naknada i da izda rješenje investitoru u roku od 10 dana o obavezi i uvjetima plaćanja tih naknada. Investitor je dužan da u roku od 10 dana nakon primitka rješenja dostavi dokaze da su plaćeni troškovi uređenja građevinskog zemljišta, naknada za pogodnost i naknada za korištenje građevinskog zemljišta ili kopiju ugovora sa nadležnom općinskom službom o plaćanju iznosa na rate do završetka građenja građevine, ukoliko postoji takva mogućnost.

(10) U postupku izdavanja odobrenja za građenje primjenjuju se odredbe Zakona o upravnom postupku ako odredbama ovoga zakona nije drugačije utvrđeno

(11) Strankom u postupku izdavanja odobrenja za građenje smatra se pravno i/ili fizičko lice na čiji zahtjev se vodi postupak izdavanja odobrenja za građenje, vlasnici odnosno suvlasnici i nosioci drugih stvarnih prava na nekretnini na kojoj se gradi i druga lica koja imaju pravni interes.

### Član 38.

#### (Sadržaj rješenja o odobrenju za građenje)

(1) Rješenje o odobrenju za građenje sadrži:

- a) podatke o investitoru kojem se izdaje odobrenje (naziv, odnosno ime i prezime, sa sjedištem, odnosno adresom);
- b) podatke o građevini za koje se izdaje odobrenje sa osnovnim podacima o namjeni, gabaritu i katnosti građevine, sa oznakom lokacije (katastarske parcele);
- c) naziv glavnog projekta sa nazivom pravnog lica koje je izradilo glavni projekt;
- d) izjavu da je glavni projekt sastavni dio odobrenja;
- e) period za koji odobrenje važi;
- f) obavezu investitora da prijavi početak izvođenja radova organu koji izdaje odobrenje i nadležnoj građevinskoj inspekciji osam dana prije otpočinjanja radova;
- g) druge podatke od značaja za specifičnu lokaciju i građevinu.

(2) Nadležni organ dužan je poslati kopiju odobrenja za građenje s klauzulom pravosnažnosti nadležnoj građevinskoj inspekciji.

(3) Kada Ministarstvo izdaje odobrenje za građenje, dužno je kopiju odobrenja dostaviti nadležnoj općinskoj službi na čijoj se teritoriji gradi građevina.

(4) Glavni projekt je sastavni dio odobrenja za građenje, što na projektu mora biti naznačeno i ovjereni potpisom službenika i pečatom nadležne službe za upravu koja je tu dozvolu izdala u skladu sa odredbama ovoga zakona.

### Član 39.

#### **(Izdavanje odobrenja za građenje za dijelove građevine)**

- (1) Odobrenje za građenje izdaje se za građenje cijele građevine.
- (2) Izuzetno od odredbe stava (2) člana 30. ovoga zakona, na zahtjev investitora, odobrenje za građenje može se izdati i za dijelove građevine.
- (3) Prije podnošenja zahtjeva za izdavanje odobrenja za građenje prema odredbi stava (2) ovoga člana, investitor je dužan pribaviti načelno odobrenje za građenje za cijelu građevinu.

### Član 40.

#### **(Načelno odobrenje za građenje za složene građevine)**

- (1) Odobrenje za građenje za složenu građevinu može se izdati za jednu ili više građevina koje su sastavni dio složene građevine.
- (2) Prije podnošenja zahtjeva za izdavanje odobrenja za građenje iz stava (1) ovoga člana investitor je dužan pribaviti načelno odobrenje za građenje za složenu građevinu.
- (3) Načelnim odobrenjem za građenje, na zahtjev investitora, određuju se dijelovi složene građevine, funkcionalne i/ili tehnološke veze između dijelova složene građevine, te redoslijed izdavanja pojedinačnih odobrenja za građenje.
- (4) Glavni projekt dijela složene građevine za koji se izdaje odobrenje za građenje mora biti izrađen u skladu sa idejnim projektom cijele složene građevine, urbanističkom saglasnošću, odredbama ovoga zakona i posebnih zakona.
- (5) Na osnovu načelnog odobrenja za građenje može se pristupiti izvođenju pripremnih radova.
- (6) Uz zahtjev za izdavanje načelnog odobrenja za građenje za složenu građevinu prilaže se:

- a) urbanistička saglasnost za cijelu složenu građevinu s klauzulom pravosnažnosti;
- b) izvadak iz katastarskog plana sa ucrtanom situacijom cijele složene građevine i susjednih objekata (za građevine koje se grade na većem području situacija se može prikazati na geodetskoj podlozi odgovarajućeg mjerila);
- c) tri primjerka idejnog projekta cijele složene građevine;
- d) popis dijelova složene građevine sa redoslijedom kako će se izdavati pojedinačna odobrenja za građenje;
- e) popis pripremnih radova koje treba izvesti;

- f) okolinska dozvola;
- g) drugi nacrti i podaci, zavisno od složenosti građevine, ako su oni značajni za izradu glavnog projekta.

(7) Uz zahtjev iz stava (6) ovoga člana potrebno je dostaviti i dokaz o plaćenoj administrativnoj taksi.

(8) Uz zahtjev iz stava (6) ovoga člana može se, umjesto idejnog, priložiti glavni projekt cijele složene građevine.

(9) Načelno odobrenje za građenje može se izdati i za izvođenje radova i gradnju dijelova energetskih, vodoprivrednih, saobraćajnih i infrastrukturnih građevina, pod uvjetom da takvi radovi, odnosno dijelovi građevine imaju odgovarajuću tehničku dokumentaciju, idejni projekt i urbanističku saglasnost za cijelu građevinu, te da predstavljaju građevinsku i tehničku cjelinu, a da izgradnja cijele građevine traje više godina.

(10) Načelno odobrenje za građenje izdaje se prema postupku izdavanja odobrenja za građenje.

(11) Načelno odobrenje za građenje za složenu građevinu, na osnovu kojeg se izdaju pojedinačna odobrenja za građenje, prestaje važiti u roku od pet godina od dana pravosnažnosti.

(12) Važenje načelnog odobrenja za građenje za složenu građevinu može se produžiti za još dvije godine ako se nisu promijenili urbanistički uvjeti i ako je za najmanje jedan dio složene građevine izdato odobrenje za upotrebu.

#### Član 41.

##### **(Odobrenje za građenje za pripremne radove)**

(1) Pripremni radovi za potrebe gradilišta izvode se na osnovu načelnog odobrenja za građenje.

(2) Izuzetno od odredbe stava (1) ovoga člana, odobrenje za građenje potrebno je za privremene građevine i pripremne radove koji mogu biti opasni za ljudske živote i zdravlje te saobraćaj i okoliš, i to:

- a) za asfaltnu bazu, separaciju agregata, tvornicu betona i sl., koji će se koristiti za građenje više građevina kroz dulji vremenski period;
- b) za dalekovod i transformatorsku stanicu koju je potrebno graditi radi napajanja gradilišta električnom energijom;
- c) za složenije radove koji mogu uticati na ljudske živote i zdravlje ili na stabilnost građevine.

(3) Odobrenjem za građenje iz stava (2) ovoga člana moraju se odrediti uvjeti i rok u kojem se privremena građevina mora ukloniti.

(4) Prethodni radovi istražnog karaktera (prethodne studije, istraživanja i ispitivanja terena, izrada idejnih rješenja, izrada investicijskog programa, prikupljanje podataka za projektovanje i drugi radovi koji služe za izradu tehničke dokumentacije i za donošenje odluke o izgradnji investicijskog objekta) izvode se na osnovu urbanističke saglasnosti.

#### Član 42.

##### **(Odobrenje za građenje za privremene objekte)**

(1) Za postavljanje privremenih građevina iz stava (15) člana 2. ovoga zakona, izdaje se odobrenje za građenje za privremene građevine.

(2) Odobrenjem za građenje iz stava (1) ovoga člana mora se odrediti rok u kojem se privremena građevina mora ukloniti.

(3) Rok za uklanjanje privremene građevine iz stava (2) ovoga člana ne može biti duži od tri godine.

(4) Rješenje o odobrenju za građenje izdato za privremenu građevinu i privremenu namjenu koja taj status nemaju prema stavu (15) člana 2. ovoga zakona, proglašit će se ništavim.

### Član 43.

#### **(Izmjene i / ili dopune odobrenja za građenje)**

(1) Investitor je dužan podnijeti zahtjev za izmjenu ili dopunu odobrenja za građenje ako tokom građenja namjerava na građevini učiniti bilo kakve izmjene kojima se odstupa od rješenja datih glavnim ili izvedbenim projektom na osnovu kojeg je izdano odobrenje za građenje ili uvjeta datih u urbanističkoj saglasnosti.

(2) U slučaju iz stava (1) ovoga člana izmjena i/ili dopuna odobrenja za građenje obavlja se na osnovu izmijenjene i/ili dopunjene urbanističke saglasnosti.

(3) Ako se tokom građenja promijeni investitor, novi investitor dužan je od organa uprave nadležnog za poslove građevinarstva u roku od 30 dana zatražiti izmjenu odobrenja za građenje u vezi s promjenom investitora.

### Član 44.

#### **(Prestanak važenja odobrenja za građenje)**

(1) Odobrenje za građenje prestaje važiti ako radovi na građevini za koju je odobrenje za građenje izdano ne započnu u roku od dvije godine od dana pravosnažnosti odobrenja za građenje.

(2) Važenje odobrenja za građenje može se, na zahtjev investitora, prodlužiti za još dvije godine ako se nisu promijenili uvjeti u skladu s kojima je izdano odobrenje za građenje.

### Član 45.

#### **(Bespravna gradnja)**

(1) Investitor kojem je rješenjem odobreno građenje može pristupiti gradnji iz člana 30. ovoga zakona samo nakon dobivanja odgovarajuće klauzule o pravosnažnosti rješenja.

(2) Za zgrade i druge građevine izgrađene bez odobrenja za građenje iz stava (1) ovoga člana može se dati priključak za javni vodovod i električnu mrežu, u skladu sa zakonskim propisima iz navedenih oblasti.

(3) Posebnim propisom skupštine kantona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga zakona, odredit će se postupak i uvjeti pod kojima se može legalizovati dosadašnja bespravna gradnja ako takva gradnja ne ugrožava opći javni interes, ako se uklapa u prostorno-plansku dokumentaciju i ako ne utječe negativno na uvjete zaštite okoliša, stanovništva i materijalnih dobara.

## **POGLAVLJE VI. GRADILIŠTE**

### Član 46.

#### **(Prijava građenja)**

(1) Investitor je dužan da organu koji mu je izdao odobrenje za građenje, kao i nadležnom inspekcijskom organu pismeno prijavi početak radova na gradilištu, najkasnije osam dana prije početka radova.

(2) U prijavi početka građenja investitor je dužan navesti izvođača radova i oznaku elaborata o iskolčavanju.

(3) U slučaju prekida građenje investitor je dužan poduzeti mjere radi osiguranja građevine, susjednih građevina, zemljišta i drugih stvari. Ako prekid traje duže od tri mjeseca investitor je dužan prijaviti nastavak gradnje.

(4) Nadležni inspekcijski organ je dužan da planira i da izvrši prvi inspekcijski pregled na gradilištu u roku od 10 dana od dana prijave početka radova.

### Član 47.

#### (**Iskolčavanje**)

(1) Prije početka građenja obavlja se iskolčavanje građevine u skladu sa uvjetima datim u odobrenju za građenje i na osnovu glavnog ili izvedbenog projekta.

(2) Iskolčavanje građevine obavlja organ nadležan za katastar samostalno ili te poslove povjerava pravnom licu registrovanom za izvođenje tih poslova. O iskolčavanju se sačinjava elaborat, a kopije se dostavljaju investitoru, nadležnoj službi organa uprave za katastar i građenje i nadležnoj građevinskoj inspekциji.

(3) Za štetu proisteklu iz pogrešnog iskolčavanja odgovara lice koje je izvršilo iskolčavanje.

(4) Ispravnosti iskolčavanja građevine potvrđuje odgovorno lice iz stava (2) ovoga člana koje je izvršilo iskolčavanje upisom u građevinski dnevnik prije početka radova iskopa.

(5) Nadležna građevinska inspekcija je dužna odmah, nakon primitka obavijesti iz stava (2) ovoga člana, provjeriti da li je stvarni položaj građevine u prostoru u skladu sa elaboratom o iskolčavanju i odobriti nastavak radova.

### Član 48.

#### (**Uređenje gradilišta**)

(1) Gradilište mora biti ograđeno radi sprečavanja nekontrolisanog pristupa ljudi na gradilište.

(2) Na gradilištu koje se proteže na velikim prostranstvima (željezničke pruge, ceste, dalekovodi i sl.) dijelovi gradilišta koji se ne mogu ogradići moraju biti zaštićeni određenim saobraćajnim znakovima ili označeni na drugi način.

(3) Uz javnosaobraćajne površine zabranjeno je ogradići gradilište bodljikavom žicom ili na drugi način koji bi mogao ugrožavati prolaznike. Na određenim gradskim područjima može se odrediti poseban vanjski izgled ograde.

(4) Gradilište mora imati istaknutu, na vidnom mjestu, ploču sa svim relevantnim podacima o građevini i sudionicima u gradnji (naziv investitora, izvođača radova i projektanta te naziv i vrstu građevine koja se gradi, kao i vrijeme početka i završetka radova).

(5) Pripredni radovi za građenje mogu se izvoditi na zemljištu koje nije vlasništvo investitora samo ako je investitor prethodno pribavio saglasnost vlasnika toga zemljišta.

(6) Investitor ili izvođač dužni su, radi privremenog zauzimanja susjednog, odnosno obližnjeg zemljišta za potrebe gradilišta, postupati prema odredbama posebnih zakona.

(7) Za privremeno zauzimanje javnosaobraćajnih površina za potrebe gradilišta investitor ili izvođač dužan je pribaviti odobrenje nadležne općinske službe za upravu, odnosno preduzeća određenog posebnim zakonom.

(8) Izgrađene privremene građevine i postavljena oprema gradilišta moraju biti stabilni i odgovarati propisanim uvjetima zaštite od požara i eksplozije te zaštite na radu i svim drugim mjerama zaštite radi sprečavanja ugrožavanja života i zdravlja ljudi.

(9) Sve privremene građevine izgrađene u okviru priprenih radova, oprema gradilišta, neutrošeni građevinski i drugi materijal, otpad i sl. moraju biti uklonjeni, a zemljište na području gradilišta i na prilazu gradilištu dovedeno u uredno stanje prije izdavanja upotrebne dozvole.

### Član 49.

#### (**Dokumentacija na gradilištu**)

(1) Izvođač na gradilištu mora imati:

- a) rješenje o upisu u registar djelatnosti;
  - b) akt o postavljanju voditelja građenja, odnosno voditelja pojedinih radova;
  - c) akt o imenovanju nadzornog inžinjera;
  - d) pravosnažno odobrenje za građenje;
  - e) projekte na osnovu kojih je izdano odobrenje za građenje;
  - f) izvedbene projekte, sa svim izmjenama i dopunama;
  - g) građevinski dnevnik;
  - h) građevinsku knjigu;
  - i) dokumentaciju o ispitivanju ugrađenog materijala, proizvoda i opreme, prema programu ispitivanja iz projekta;
  - j) elaborat o iskolčavanju građevine, koji je izradilo fizičko ili pravno lice registrovano za obavljanje te djelatnosti posebnim propisom;
  - k) nacrt organizacije gradilišta.
- (2) Uvjete, način i obrazac vođenja građevinskog dnevnika na gradilištu propisat će nadležno Ministarstvo.

## POGLAVLJE VII. UPOTREBNA DOZVOLA

### Član 50.

#### (Upotrebljena dozvola)

(1) Izgrađena građevina smije se početi upotrebljavati, odnosno staviti u pogon nakon što organ uprave nadležan za poslove građevinarstva koji je izdao građevinsku dozvolu, izda dozvolu za njezinu upotrebu (u dalnjem tekstu: upotrebljena dozvola).

(2) Upotrebljena dozvola za izgrađenu građevinu izdaje se nakon obavljenog tehničkog pregleda.

### Član 51.

#### (Zahtjev za izdavanje upotrebljene dozvole)

(1) Zahtjev za izdavanje upotrebljene dozvole investitor podnosi organu uprave nadležnom za poslove građevinarstva koji je izdao odobrenje za građenje građevine.

(2) Zahtjev iz stava (1) ovoga člana sadrži:

- a) odobrenje za građenje s klauzulom pravosnažnosti;
- b) kopiju katastarskog plana, s ucrtanim položajem građevine (ne starija od 6 mjeseci);
- c) pisani izjavu izvođača o izvedenim radovima i uvjetima održavanja građevine;
- d) pisani izvještaj o nadzoru nad gradnjom, u skladu s članom 21. ovoga zakona.

(3) Uz zahtjev iz stava (1) ovoga člana potrebno dostaviti dokaz o uplati administrativne takse.

### Član 52.

#### (Tehnički pregled)

(1) Organ uprave nadležan za poslove građevinarstva dužan je u roku od 30 dana od dana primjeka urednog zahtjeva obaviti tehnički pregled građevine.

(2) O mjestu, danu i satu obavljanja tehničkog pregleda građevine organ uprave nadležan za poslove građevinarstva dužan je obavijestiti investitora. Investitor je dužan tehničkom pregledu osigurati prisutnost sudionika u građenju.

(3) Tehnički pregled građevine obavlja komisija koju rješenjem osniva organ uprave nadležan za poslove građevinarstva iz člana 33. ovoga zakona.

(4) Rješenje iz stava (3) ovoga člana, organ uprave nadležan za poslove građevinarstva obavezan je donijeti u roku od osam dana od dana primjeka urednog zahtjeva iz člana 51. ovoga zakona.

(5) Organ uprave nadležan za poslove građevinarstva imenuje predsjednika i članove komisije iz stava (3) ovoga člana i određuje organe i privredna društva koja upućuju svoga ovlaštenog predstavnika kao člana komisije.

(6) Predsjednik i članovi komisije iz stava (3) ovoga člana moraju ispunjavati uvjete da su diplomirani inžinjeri, odnosno magistri sa završenim drugim ciklusom bolonjskog sistema obrazovanja iste sruke, s pet godina radnoga staža i položenim stručnim ispitom.

(7) Broj članova i sastav komisije za tehnički pregled građevine, ovisi o vrsti i složenosti objekta, odnosno komisija mora imati po jednog stručnog člana za svaku vrstu radova koje pregleda (arhitektonske, građevinske, mašinske, elektroinstalacijske, vodovodne i kanalizacijske itd.).

(8) U radu komisije iz stava (3) ovoga člana ne mogu sudjelovati službena lica koja su donosila rješenja u postupku izdavanja odobrenja za građenje.

(9) Tehničkim pregledom građevine utvrđuje se je li građevina izgrađena u skladu s odobrenjem za građenje.

(10) O obavljenom tehničkom pregledu građevine sastavlja se zapisnik u koji se unosi i mišljenje članova komisije za tehnički pregled građevine o tome može li se izgrađena građevina koristiti ili se moraju prethodno otkloniti utvrđeni nedostaci ili se može izdati upotrebljiva dozvola.

(11) Predsjednik komisije za tehnički pregled građevine koji je obavio tehnički pregled dužan je u roku od osam dana od dana obavljenog tehničkog pregleda građevine zapisnik iz stava (10) ovoga člana, koji su potpisali svi članovi komisije, dostaviti organu uprave nadležnom za poslove građevinarstva.

### Član 53.

#### (Dužnost investitora u postupku)

Investitor je dužan, najkasnije na dan tehničkoga pregleda građevine, osim za građevine iz stava (2) člana 35. ovoga zakona, komisiji za tehnički pregled građevine dati na uvid:

- a) dokumentaciju iz članova 46. i 49. ovoga zakona;
- b) situacijski nacrt građevine, kao dio geodetskog elaborata koji je izradilo fizičko ili pravno lice registrovano za obavljanje te djelatnosti posebnim propisom, te koji je ovjerio organ uprave nadležan za katastar i geodetske poslove;
- c) dokaz o postignutom kvalitetu radova i materijala;
- d) završni izvještaj nadzornog inžinjera o izvedbi građevine.

### Član 54.

#### (Postupak izdavanja upotrebljive dozvole)

(1) Ako je izvještajem komisije utvrđeno da se izgrađena građevina može koristiti, odnosno staviti u pogon, Ministarstvo u roku od 10 dana od primitka izvještaja o izvršenom tehničkom pregledu izdaje odobrenje za upotrebu.

- (2) Zahtjev za izdavanje upotrebljive dozvole odbit će se:
  - a) ako je građevina izgrađena bez odobrenja za građenje;
  - b) ako su tokom građenja obavljene izmjene i dopune na građevini za koje nije ishodjena izmjena ili dopuna odobrenja za građenje;
  - c) ako se u ostavljenom roku nisu otklonili nedostaci koji bitno utječu na pouzdanost i sigurnost građevine;
  - d) ako je donezen zaključak kojim se dopušta obnova postupka odobrenje za građenje ili da je u postupku poništenje odobrenja za građenje;
  - e) ako je u toku postupak građevinske inspekcije koji se odnosi na obustavu gradnje ili ukidanje građevine.

(3) Ako su tehničkim pregledom utvrđeni nedostaci koje je potrebno otkloniti a ti nedostaci ne utječu na tehnička svojstva bitna za građevinu prema poglavlju II. ovoga zakona, organ uprave nadležan za poslove građevinarstva može odrediti rok u kojem se moraju uočeni nedostaci otkloniti.

(4) Upotrebna dozvola izdat će se tek nakon što se otklone uočeni nedostaci iz stava (2) ovoga člana.

(5) Izuzetno, upotrebna dozvola može se izdati ako primjedbe nisu uvjetne, odnosno ako su ispunjeni ostali uvjeti predviđeni Zakonom, a sama upotreba objekta neće ugroziti stabilnost i sigurnost te štetne utjecaje na okoliš, kao i ljudske živote i zdravlje.

### Član 55.

#### **(Rješenje o uklanjanju građevine)**

Ako se prilikom tehničkog pregleda utvrdi da se nedostaci na građevini ne mogu otkloniti ili da postoji neotklonjiva opasnost za pouzdanost građevine, za ljudske živote ili zdravlje te za okoliš, saobraćaj ili susjedne objekte, organi nadležni za poslove građevinarstva donijet će rješenje o uklanjanju, odnosno rušenju građevine.

### Član 56.

#### **(Odobrenje za probni rad)**

(1) Organ uprave nadležan za poslove građevinarstva, za izdavanje upotrebne dozvole može, na osnovu mišljenja komisije za tehnički pregled građevine, za građevinu koja po svom tehnološkom procesu, s obzirom na ugradene instalacije, opremu i postrojenja, zahtjeva probni rad, izdati odobrenje za probni rad.

(2) Odobrenje za probni rad može se izdati samo pod uvjetom da je komisija za tehnički pregled građevine utvrdila da je građevina izgrađena u skladu s izdanim odobrenjem za građenje i da puštanje građevine u probni rad ne ugrožava ljudske živote i zdravlje te okoliš i susjedne građevine.

(3) Tokom trajanja probnoga rada građevine uspostavlja se i utvrđuje njezina potpuna tehnička ispravnost.

(4) Probni rad građevine iz stava (1) ovoga člana može trajati najdulje 12 mjeseci, a izuzetno, u posebno složenim tehnološkim procesima, probni rad se može produljiti za još 12 mjeseci.

### Član 57.

#### **(Troškovi postupka)**

Troškove obavljanja tehničkog pregleda snosi investitor, a o njima se odlučuje u skladu s odredbama važećeg federalnog Zakona o upravnom postupku.

### Član 58.

#### **(Upotrebna dozvola za dio građevine)**

**Upotrebna dozvola može se na zahtjev investitora izdati za dio građevine prije dovršetka cijele građevine:**

- a) ako je to potrebno radi nastavka i dovršenja građenja (npr. korištenje mosta za pristup gradilištu, trafostanice i dalekovoda za opskrbu električnom energijom i dr.);
- b) ako je u pitanju složena građevina iz člana 40. ovoga zakona;
- c) ako se određeni dio građevine može privesti svojoj namjeni prije dovršetka cijele građevine.

### Član 59.

#### **(Upis građevine u zemljišne knjige)**

(1) Upotrebnna dozvola je upravni akt i u postupku njezinog izdavanja primjenjuje se Zakon o upravnom postupku ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

(2) Građevina za koju nije izdana upotrebnna dozvola ne može se upisati u zemljišne knjige.

(3) Izuzetno od odredbi stava (2) ovoga člana, građevine izgrađene do 23. maja 1974. godine mogu se upisati u zemljišnu knjigu na osnovu isprave, izdate od nadležnog organa za prostorno uređenje, kojom se potvrđuje da je građevina izgrađena prije utvrđenog roka.

(4) Izuzetno od odredbi spomenutog stava (2) ovoga člana, građevine izgrađene poslije 23. maja 1974 a do 31. decembra 1991. godine, uz uvjet da posjeduje odobrenje za građenje mogu se upisati u zemljišnu knjigu na osnovu isprave, izdate od nadležnog organa za prostorno uređenje kojom se potvrđuje da je građevina izgrađena u utvrđenom razdoblju.

(5) Za građevine kod kojih je došlo do odstupanja (nadogradnja, proširenje, promjena namjene) kod izgradnje u odnosu na odobrenje za građenje potrebno je od strane nadležnog organa za prostorno uređenje provesti postupak u skladu sa ovim zakonom.

(6) Isprave iz stava (3) ovoga člana nadležni organ će izdati nakon provedenog postupka, utvrđenog činjeničnog stanja i pribavljenog dokaznog materijala i dokumentacije kojom se potvrđuje da su ispunjeni uvjeti iz prethodnih stavova ovoga člana (ovjerena kopija katastarskog plana i posjedovnog lista, odobrenje za građenje, potvrda o priključku objekta na komunalnu i elektroenergetsku infrastrukturu, izjave na zapisnik najmanje dva svjedoka).

#### Član 60.

##### (Javni poziv stručnim licima)

(1) Organ uprave nadležan za poslove građevinarstva koji imenuje komisiju za tehnički pregled građevine, dužan je najmanje jednom u dvije godine objaviti javni poziv stručnim licima da dostave dokaze da ispunjavaju uvjete za sudjelovanje u radu komisije iz stava (6) člana 52. ovoga zakona.

(2) Ministarstvo će donijeti bliže propise o obavljanju tehničkog pregleda građevine i izdavanju upotrebnne dozvole.

## DIO TREĆI – UPOTREBA I ODRŽAVANJE GRAĐEVINE

#### Član 61.

##### (Upotreba i održavanje građevine)

(1) Građevina se može upotrebljavati samo na način koji je u skladu s njezinom namjenom.

(2) Vlasnik građevine dužan je održavati građevinu tako da se u predviđenom vremenu trajanja očuvaju tehnička svojstva bitna za građevinu iz 1. dijela, poglavљa I. ovoga zakona, odnosno da se ne naruše njezina spomenička svojstva ako je ta građevina uvrštena u popis građevina kulturno-historijske baštine.

(3) U slučaju oštećenja građevine zbog čega je ugrožena stabilnost građevine ili njezinog dijela te ako postoji opasnost za susjedne građevine ili zdravlje ljudi, vlasnik građevine dužan je poduzeti hitne mjere za otklanjanje opasnosti i označiti građevinu kao opasnu do otklanjanja oštećenja.

Član 62.

**(Rekonstrukcija postojeće građevine)**

(1) Investitor je dužan pribaviti odobrenje za građenje ako namjerava rekonstruisati postojeću građevinu.

(2) Na rekonstrukciju postojeće građevine primjenjuju se odredbe članova od člana 35. do člana 45. ovoga zakona.

(3) Izuzetno od odredbi člana 35. ovoga zakona, zahtjevu za rekonstrukciju postojeće građevine prilaže se:

a) projekt izvedenog stanja;

**b) tri primjerka glavnog projekta iz člana 24. ovoga zakona za građevinu, odnosno dio građevine na koji se rekonstrukcija odnosi;**

c) izvod iz katastra – katastarska čestica;

d) dokaz o pravu gradnje iz člana 36. ovoga zakona;

**e) pisani izvještaj o obavljenoj reviziji glavnog projekta prema članu 27. ovoga zakona;**

**f) pisani izvještaj i potvrdu o obavljenoj nostrifikaciji u slučajevima iz člana 28. ovoga zakona;**

**g) saglasnosti, odnosno pribavljeni mišljenja iz kojih proističe priroda namjeravane rekonstrukcije.**

(4) Projekt izvedenog stanja mora sadržavati:

a) snimku postojećeg stanja (sve osnove, presjek, kroviste, pročelja itd.);

b) glavni projekt u skladu s članom 24. ovoga zakona za građevinu, odnosno dio građevine na koji se rekonstrukcija odnosi.

**(5) Na projekt izvedenog stanja odnose se odredbe članova od 25. do 29. ovoga zakona.**

## POGLAVLJE I. UKLANJANJE GRAĐEVINE

Član 63.

**(Uklanjanje građevine)**

(1) Vlasnik građevine može pristupiti uklanjanju građevine ili njezinoga dijela samo na osnovu odobrenja za uklanjanje građevine.

(2) Odobrenje za uklanjanje građevine izdaje organ uprave nadležan za poslove građevinarstva.

**(3) Zahtjevu za uklanjanje građevine prilaže se:**

a) dokaz o pravu vlasništva građevine;

b) projekt uklanjanja građevine;

c) saglasnost nadležnih organa ako se tim uklanjanjem može ugroziti javni interes (npr. zaštita spomenika kulture, zaštita komunalnih i drugih instalacija i dr.);

d) procjena utjecaja na okoliš, u skladu s posebnim zakonom.

(4) Projekt uklanjanja građevine sadrži:

a) nacrte;

b) tehnički opis uklanjanja građevine;

c) proračune stabilnosti konstrukcije ili njezinih dijelova tokom uklanjanja, odnosno demontaže.

(5) Odredba o uklanjanju građevine i stava (1) ovoga člana ne odnosi se na uklanjanje građevine na osnovu inspekcijskoga rješenja, odnosno rješenja organa nadležnog za poslove građevinarstva.

## **DIO ČETVRTI – NADZOR NAD PROVOĐENJEM ZAKONA I INSPEKCIJSKI NADZOR**

### **Član 64.**

#### **(Odredbe o inspekcijskome nadzoru)**

**Inspekcijskim nadzorom, prema ovome zakonu, obavlja se nadzor nad radom sudionika u građenju i održavanju građevine te nadzor kvaliteta građevinskih proizvoda u proizvodnji u pogledu primjene ovoga zakona i propisa donesenih na osnovu ovoga zakona, kao i propisa iz područja normizacije, ako posebnim zakonom nije drugačije određeno.**

### **Član 65.**

#### **(Kantonalni i općinski građevinski inspektorji)**

**(1) Inspekcijski nadzor, prema ovom zakonu, obavljaju građevinski inspektorji.**

**(2) Na građevinama iz člana 34. ovoga zakona inspekcijski nadzor provode kantonalni građevinski inspektorji.**

**(3) Na ostalim građevinama inspekcijski nadzor provode općinski građevinski inspektorji.**

**(4) Kantonalnim građevinskim inspektorom može se imenovati samo diplomirani inžinjer građevinske ili arhitektonske struke, odnosno magistar sa završenim drugim ciklusom bolonjskog sistema obrazovanja iste struke, s najmanje pet godine radnoga iskustva i položenim stručnim ispitom u struci. Općinskim građevinskim inspektorom može se imenovati diplomirani inžinjer građevinske ili arhitektonske struke, odnosno magistar sa završenim drugim ciklusom bolonjskog sistema obrazovanja iste struke, s najmanje tri godina radnog iskustva i položenim stručnim ispitom u struci.**

**(5) Kantonalni i općinski građevinski inspektorji (u dalnjem tekstu: inspektorji) svoj identitet dokazuju službenom iskaznicom čiji sadržaj, način izdavanja i oblik trebaju biti uskladjeni prema važećem federalnom propisu.**

**(6) Inspektori iz stava (1) ovoga člana mogu obavljati i inspekcijski nadzor u primjeni Zakona prostornom uređenju i, u tom slučaju, istupaju u svojstvu urbanističko-građevinskog inspektora.**

### **Član 66.**

#### **(Provodenje nadzora nad sudionicima građenja)**

**U provodenju nadzora inspektor ima pravo i dužnost sudionicima građenja rješenjem narediti otklanjanje nepravilnosti, obustavu građenja i uklanjanje građevine.**

### **Član 67.**

#### **(Otklanjanje nepravilnosti)**

**(1) U provođenju nadzora inspektor ima pravo i dužnost sudionicima građenja rješenjem narediti da u primjerenom roku otklone nepravilnosti koje utvrdi.**

**(2) U provodenju nadzora inspektor ima pravo i dužnost rješenjem narediti vlasniku postojeće građevine da otkloni nedostatke na građevini koji su nastali ili su uočeni tokom njezine izgradnje i upotrebe ako utvrdi da ti nedostaci mogu ugroziti stabilnost građevine te živote i zdravlje ljudi.**

**(3) U provođenju nadzora inspektor ima pravo i dužnost rješenjem narediti vlasniku postojeće građevine prestanak upotrebe građevine ako za građevinu nije pribavljena upotrebna dozvola ili je prestalo važenje odobrenja za probni rad (član 58. ovoga zakona).**

## Član 68.

### (Obustava građenja)

#### (1) Inspektor ima pravo i dužnost rješenjem narediti obustavu daljnje gradnje, odnosno izvođenja pojedinih radova:

- a) ako se građevina gradi, odnosno rekonstruiše na osnovu odobrenja za građenje koje nije postalo pravosnažno, odnosno koje ne sadrži klauzulu pravosnažnosti iz člana 45. ovoga zakona;
- b) ako se građevina gradi, odnosno rekonstruiše protivno odobrenju za građenje, te odrediti primjereni rok za usklađivanje izvedenoga stanja s odobrenim projektom ili crtežom građevine, odnosno ishođenje izmjene ili dopune odobrenja za građenje;
- c) ako je donesen zaključak kojim se dopušta obnova postupka izdavanja odobrenja za građenje;
- d) ako se građevina gradi, odnosno rekonstruiše, a da u roku određenim rješenjem iz stava (1) člana 66. ovoga zakona nisu otklonjeni uočeni nedostaci;
- e) ako utvrdi nedostatke i nepravilnosti u projektu ili izvođenju radova koji mogu ugroziti tehnička svojstva bitna za građevinu, propisana poglavljem II. ovoga zakona, te odrediti primjereni rok za otklanjanje tih nedostataka;
- f) ako utvrdi da se radovi izvode tako da se ugrožava sigurnost susjednih građevina, stabilnost tla na okolnom zemljištu, saobraćajne površine, komunalne i druge instalacije i dr., te narediti hitne mjere zaštite ako je to potrebno;
- g) ako utvrdi da radove izvodi ili nadzire pravno ili fizičko lice koje nije registrovano, odnosno ovlašteno za izvođenje ili nadziranje te vrste radova, odnosno koje ne ispunjava posebne uvjete propisane ovim zakonom.

#### (2) U slučajevima iz stava (1) ovoga člana, građevinski inspektor će, na licu mjesta, narediti zatvaranje gradilišta.

#### (3) U slučajevima iz tačke g) stava (1) ovoga člana, građevinski inspektor ima pravo i dužnost podnijeti nadležnome sudu zahtjev za brisanje pravnog lica iz sudskog registra ako ono ne ispunjava posebne uvjete propisane ovim zakonom.

## Član 69.

### (Zatvaranje gradilišta i pečaćenje sredstava za rad)

(1) U provedbi inspekcijskog nadzora građevinski inspektor na temelju ovoga zakona na licu mjesta naređuje zapisnikom zatvaranje gradilišta, posebnim službenim znakom i onemoguće korištenje oruđa, strojeva i drugih sredstava za rad pečaćenjem.

(2) Građevinski inspektor naredit će zatvaranje gradilišta tako što će donijeti rješenje o zatvaranju gradilišta u roku od 3 dana nakon sačinjavanja zapisnika i označiti gradilište žutom trakom širine 5 cm sa tekstom „zatvoreno gradilište“ ispisanim na jednom službenom jeziku Kantona, širine 3 cm i postavljanjem zapisnika odnosno rješenja o zatvaranju gradilišta na predmetnom lokalitetu.

(3) Građevinski inspektor će s gradilišta ukloniti službeni znak iz stava (1) ovoga člana kada investitor, odnosno vlasnik postupi prema inspekcijskom rješenju, odnosno kada uskladi građenje s ovim zakonom.

(4) Ako investitor, odnosno vlasnik nastavi graditi poslije zatvaranja gradilišta posebnim službenim znakom, građevinski inspektor provodi sprječavanje dalnjeg građenja uz pomoć policije koja će udaljiti izvođača s gradilišta.

(5) Povreda službenog pečata ili znaka nakon zatvaranja gradilišta je kazneno djelo prema Krivičnom zakonu Federacije Bosne i Hercegovine.

(6) Naredba o zatvaranju gradilišta i pečaćenja oruđa, strojeva i drugih sredstava za rad prestaje važiti nakon izvršenja inspekcijskoga rješenja građevinskog inspektora odnosno obustave postupka izvršenja.

(7) Način zatvaranja i označavanja zatvorenog gradilišta te pečaćenja oruđa, strojeva i drugih sredstava za rad propisuje ministarstvo.

### Član 70.

#### (Način uklanjanje građevine)

**(1) Inspektor ima pravo i dužnost rješenjem naređiti da se građevina ili njezin dio ukloni, odnosno da se uspostavi prijašnje stanje:**

a) ako se gradi ili je izgrađena bez odobrenja za građenje, odnosno urbanističke saglasnosti građevina iz člana 31. ovoga zakona;

b) ako se gradi protivno odobrenju za građenje, a u određenom roku se nije uskladilo izvedeno stanje s odobrenim projektom ili crtežom građevine, odnosno ako se nije pribavila izmjena ili dopuna odobrenja za građenje (član 43. ovoga zakona);

c) ako se tokom građenja utvrde neotklonjivi nedostaci zbog kojih je ugrožena stabilnost građevine ili stabilnost okolnih građevina ili su na drugi način ugroženi ljudski životi ili okoliš. Inspektor će naređiti, kada je to potrebno, i hitne mjere osiguranja do izvršenja naloga;

d) ako utvrdi da je, zbog dotrajalosti ili većih oštećenja, neposredno ugrožena stabilnost građevine ili njezinog dijela te ona predstavlja opasnost za susjedne građevine i ljudske živote, a ta se opasnost ne može na drugi način otkloniti, inspektor će naređiti vlasniku građevine da ukloni građevinu ili njezin dio. Inspektor ujedno naređuje i hitne mjere osiguranja do izvršenja naloga (npr. podupiranje konstrukcije, sklanjanje ljudi i sl.);

e) ako se, u skladu s članom 42. ovoga zakona, ne uklone privremene građevine izgrađene na gradilištu u okviru pripremnih radova (barake, nadstrešnice, instalacije, skladišta, zajedničke nastambe te druge građevine i uređaji).

**(2) U slučajevima iz tačaka a) i b) stava (1) ovoga člana, inspektor će, prije donošenja rješenja, na licu mesta naređiti zatvaranje gradilišta posebnom oznakom, tako što će označiti gradilište žutom trakom, širine 5 cm, s tekstrom: "zatvoreno gradilište", ispisanim na jednom od službenih jezika Kantona, širine 3 cm.**

**(3) Ako se građevina iz tačke c) stava (1) ovoga člana nalazi u zaštićenom području, rješenje o uklanjanju ne može se izvršiti bez saglasnosti nadležnog zavoda za poslove zaštite spomenika kulture. Postupak davanja saglasnosti organa uprave nadležnog za poslove zaštite spomenika kulture hitan je.**

**(4) Ako u slučaju iz stava (1) ovoga člana investitor ne postupi prema rješenju inspektora o uklanjanju građevine ili njezinoga dijela, rješenje će se izvršiti pomoću drugog lica, na trošak investitora.**

(5) Način izvršenja rješenja određuje građevinski inspektor.

### Član 71.

#### (Izvršenje inspekcijskog rješenja)

(1) Troškovi izvršenja rješenja kantonalnog inspektora plaćaju se iz kantonalnog Budžeta do naplate od počinitelja prekršaja.

(2) Troškovi izvršenja rješenja općinskog inspektora plaćaju se iz budžeta jedinice lokalne uprave do naplate od počinitelja prekršaja.

(3) U slučaju iz stava (1) ovoga člana, troškovi izvršenja naknadjuju se od počinitelja prekršaja u korist kantonalnog Budžeta. U slučaju iz stava (2) ovoga člana troškovi izvršenja naknadjuju se od počinitelja prekršaja u korist budžeta jedinice lokalne uprave.

(4) Radi nesmetanog izvršenja inspekcijskog rješenja, nadležna policijska uprava prethodno osigurava građevinu, gradilište i pristup na gradilište od ljudi i stvari za vrijeme izvršenja inspekcijskog rješenja.

(5) Troškovi izvršenja inspekcijskog rješenja donesenog nepoznatom investitoru namiruju se iz kantonalnog odnosno općinskog budžeta ovisno o tome koji je inspektor donio rješenje.

(6) Građevinski inspektor sastavlja zapisnik o izvršenom uklanjanju građevine koji se dostavlja katastarskom uredu.

(7) Ovlašteni građevinski inspektor ima pravo i obavezu pokretanja prekršajnog postupka pred nadležnim sudom za prekršaje iz člana 64. do člana 80. ovoga zakona.

### Član 72.

#### (Inspekcijske mjere)

**(1) Inspektor, izuzetno, može zapisnikom narediti izvršenje mjera iz tačaka a) i e) stava (1) člana 68. i tačaka c) i d) stava (1) člana 70. ovoga zakona radi uklanjanja neposredne opasnosti za život i zdravlje ljudi te za imovinu.**

(2) Izvršenje naređenih mjera počinje teći uručenjem zapisnika.

**(3) Inspektor je dužan izdati pisano rješenje o naređenim mjerama iz stava**

**(2) ovoga člana u roku od tri dana od dana kada je naređeno izvršenje mjera.**

**(4) Na rješenje građevinskog inspektora ovlašteno lice kod kojeg je obavljen inspekcijski nadzor ima pravo podnijeti žalbu u roku od osam dana od dana primjeka rješenja.**

**(5) Žalba na rješenje inspektora iz članova 66. i 67. ovoga zakona te stava (3) ovoga člana ne odgada izvršenje rješenja.**

(6) Žalba iz stava (5) ovoga člana može se podnijeti kantonalmu građevinskom inspektoru ako je rješenje donio općinski inspektor. Ako je rješenje donio kantonalni inspektor, žalba se podnosi resornom kantonalmu ministru.

**(7) Protiv rješenja donesenog o žalbi može se pokrenuti upravni spor u Kantonalnom sudu u roku od 30 dana od dana primjeka rješenja.**

### Član 73.

#### (Ništavost rješenja o odobrenju za građenje)

**(1) Inspektor je dužan zatražiti od nadležnoga organa da oglasi ništavim rješenje o odobrenju za građenje ako utvrdi da je izdano protivno odredbama ovoga zakona i propisima za njegovo provođenje, i to:**

a) ako je odobrenje za građenje izdano mimo dokumenata prostornog uređenja;

b) ako je odobrenje za građenje izdano za privremenu građevinu koja taj status nema prema stavu (15) člana 2. ovoga zakona;

c) ako je odobrenje za građenje izdato na osnovu glavnog projekta koji nije usklađen prema odredbi stava (1) člana 37. ovoga zakona.

**(2) Rješenje o oglašavanju ništavim rješenja o odobrenju za građenje donosi se u skladu s odredbama Zakona o upravnom postupku.**

## DIO PETI – KAZNENE ODREDBE

### Član 74.

#### (Novčane kazne za pravna i fizička lica)

**(1) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 8.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice u svojstvu investitora:**

- a) ako projektovanje, građenje ili provođenje stručnog nadzora povjeri licu koje nije registrovano za obavljanje tih djelatnosti [stav (2) člana 19. ovoga zakona];
  - b) ako ne osigura stručni nadzor nad građenjem [stav (3) člana 18. ovoga zakona];
  - c) ako ne prijavi početak građenja u propisanome roku [stav (6) člana 18. ovoga zakona];
  - d) ako u slučaju prekida radova ne osigura građevinu koju gradi i okoliš [stav (7) člana 18. ovoga zakona];
  - e) ako u propisanom roku ne prijavi promjenu investitora [stav (8) član 18. ovoga zakona];
  - f) ako pristupi građenju bez pravosnažnog odobrenja za građenje (član 30. ovoga zakona);
  - g) ako reviziju projekta povjeri pravnom licu koje nije revident [stav (2) člana 27. ovoga zakona];
  - h) ako gradi protivno odobrenju za građenje, a nije dobio izmjenu ili dopunu odobrenja za građenje (član 43. ovoga zakona);
  - i) ako za potrebe gradilišta zauzme susjedno, odnosno obližnje zemljiste bez valjane pravne osnove [stav (6) člana 48. ovoga zakona];
  - j) ako za potrebe gradilišta zauzme javnosaobraćajnu površinu bez odobrenja nadležnog organa [stav (7) člana 48. ovoga zakona];
  - k) ako nakon završetka građenja ne raščisti i ne uredi gradilište i neposredni okoliš [stav (9) člana 48. ovoga zakona];
  - l) ako upotrebljava građevinu ili njezin dio bez upotrebne dozvole (član 50. ovoga zakona);
  - m) ako u određenom roku ne otkloni nedostatke utvrđene tehničkim pregledom građevine [stav (2) člana 54. ovoga zakona];
  - n) ako nastavi građenje na gradilištu nakon donošenja rješenja o zatvaranju gradilišta.
- (2) Za prekršaj iz stava (1) ovoga člana kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1.500,00 KM.
- (3) Za prekršaj iz stava (1) ovoga člana kaznit će se i fizičko lice kao vlasnik građevine novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1.500,00 KM.

### Član 75.

#### **(Novčane kazne za pravna lica i odgovorna lica)**

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 6.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice koje gradi za račun nepoznatog kupca ako stručni nadzor ne povjeri drugom pravnom licu registrovanom za obavljanje stručnog nadzora [stav (4) člana 18. ovoga zakona].

(2) Za prekršaj iz stava (1) ovoga člana kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 600,00 KM.

### Član 76.

#### **(Novčane kazne za provođenje stručnog nadzora nad građenjem)**

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice koje provodi stručni nadzor nad građenjem:

- a) ako nije registrovano za obavljanje poslova stručnog nadzora [stav (1) člana 21. ovoga zakona];
- b) ako imenuje nadzornog inžinjera koji ne ispunjava uvjete prema odredbama ovoga zakona [stav (3) člana 21. ovoga zakona];
- c) ako ne poduzme mjere da se radovi obavljaju u skladu s odobrenjem za građenje, odnosno projektom [stav (3) člana 20. ovoga zakona];

- d) ako ne poduzme mjere da tehnička svojstva građevine zadovolje uvjete iz 1. dijela, poglavlja I. ovoga zakona [stav (3) člana 20. ovoga zakona];
- e) ako ne poduzme mjere da kvalitet radova, ugrađenih proizvoda i opreme bude u skladu sa zahtjevima projekta i da bude dokazan odgovarajućim ispitivanjima i dokumentima [tačka b) stava (6) člana 21. ovoga zakona];
- f) ako je nadzorni inžinjer zaposlenik pravnog lica koje je izvođač radova na istoj građevini [stav (5) člana 18. ovoga zakona];
- g) ako nadzire građenje građevine koja se gradi bez pravosnažnog akata kojim se odobrava građenje [tačka b) stava (6) člana 21. ovoga zakona];
- h) ako ne utvrdi da izvođač, odnosno odgovorno lice koje vodi građenje ili pojedine radove ne ispunjava uvjete za obavljanje djelatnosti građenja propisane posebnim zakonom [stav (1) člana 20. ovoga zakona];
- i) ako ne utvrdi je li iskolčavanje građevine provelo lice ovlašteno za obavljanje poslova geodetske izmjere i katastra općine prema posebnom propisu [tačka a) stava (6) člana 21. ovoga zakona];
- j) ako bez odgađanja ne upozna investitora te građevinsku i druge inspekcije o svim nedostacima i nepravilnostima koje uoči tokom građenja, kao i o poduzetim mjerama [tačka e) stava (6) člana 21. ovoga zakona];
- k) ako u građevinski dnevnik ne upiše način otklanjanja nedostataka, odnosno nepravilnosti [tačka d) stava (6) člana 21. ovoga zakona];
  - l) ako ne sastavi završni izvještaj o izvedbi građevine [tačka f) stava (6) člana 21.].
  - (2) Za prekršaj iz tačaka a) i b) stava (1) ovoga člana kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 700,00 KM.
  - (3) Za prekršaj iz stava (1) ovoga člana kaznit će se i nadzorni inžinjer novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 500,00 KM.
  - (4) Novčanom kaznom iz stava (1) ovoga člana kaznit će se ovlašteno lice nadležnog organa ako izda odobrenje za građenje objekta protivno odredbama člana 38. ovoga zakona.

### Član 77.

#### **(Novčane kazne za vlasnika građevine)**

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 2.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice kao vlasnik građevine:
  - a) ako upotrebljava građevinu protivno njezinoj namjeni [stav (1) člana 61. ovoga zakona];
  - b) ako ne održava građevinu, njezinu konstrukciju ili opremu [stav (2) člana 61. ovoga zakona];
  - c) ako pristupi uklanjanju građevine ili ukloni građevinu ili njezin dio bez odobrenja općinske službe za upravu nadležne za poslove građevinarstva [stav (1) člana 63. ovoga zakona];
  - d) ako glavni projekt nije izrađen u skladu sa idejnim projektom [stav (1) člana 37. ovoga zakona].
- (2) Za prekršaj iz stava (1) ovoga člana kaznit će se i odgovorno lice vlasnika građevine novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 500,00 KM.
- (3) Za prekršaj iz stava (1) ovoga člana kaznit će se i fizičko lice kao vlasnik građevine novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1.500,00 KM.

### Član 78.

#### **(Novčane kazne za pravno lice koje projektuje)**

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 2.500,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice koje projektuje:

- a) ako nije registrovano za projektovanje [stav (2) člana 19. ovoga zakona];
  - b) ako imenuje projektanta, projektanta voditelja ili koordinatora projekta koji ne ispunjava propisane uvjete (član 19. ovoga zakona);
  - c) ako izvedbeni projekt nije izrađen u skladu s glavnim projektom [stav (1) člana 25. ovoga zakona];
  - d) ako ne označi i ne uveže projekt i njegove dijelove [stav (3) člana 26. ovoga zakona];
  - e) ako glavni projekt nije izrađen u skladu s idejnim projektom (član \_\_\_\_ stav \_\_\_\_ ovoga zakona).
- (2) Za prekršaj iz tačaka a), b) i d) stava (1) ovoga člana kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 300,00 KM.
- (3) Za prekršaj iz tačke c) stava (1) ovoga člana kaznit će se projektant novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 250,00 KM.

### Član 79.

#### **(Novčane kazne za izvođača kao pravnog lica)**

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 2.500,00 KM kaznit će se za prekršaj izvođač kao pravno lice:
- a) ako ne gradi u skladu s tehničkim propisima i normama, s obveznom primjenom [tačka b) stava (3) člana 20. ovoga zakona];
  - b) ako nije registrovan za obavljanje djelatnosti [stav (1) člana 20. ovoga zakona];
  - c) ako ne gradi u skladu s odobrenjem za građenje [tačka a) stava (3) člana 20. ovoga zakona];
  - d) ako radove izvodi tako da tehnička svojstva građevine ne odgovaraju zahtjevima iz poglavlja II. ovoga zakona [tačka b) stava (3) člana 20. ovoga zakona];
  - e) ako ne ugrađuje proizvode i opremu u skladu s poglavljem III. ovoga zakona [tačka c) stava (3) člana 20. ovoga zakona];
  - f) ako ne dokaže kvalitet radova te ugrađenih proizvoda i opreme prema odredbama ovoga zakona [tačka d) stava (3) člana 20. ovoga zakona];
  - g) ako tokom građenja ne poduzme mjere radi sprečavanja ugrožavanja sigurnosti okolnih građevina, komunalnih i drugih instalacija te stabilnosti okolnog tla [stav (3) člana 4. ovoga zakona];
  - h) ako imenuje voditelja građenja ili voditelja pojedinih radova koji ne ispunjava propisane uvjete (stav (5) člana 20. ovoga zakona);
  - i) ako pristupi građenju bez pravosnažnog odobrenja za građenje (član 30. ovoga zakona);
  - j) ako ne ogradi gradilište u skladu s odredbama stavova (1), (2) i (3) člana 48. ovoga zakona;
  - k) ako upotrebljava susjedno, odnosno obližnje zemljište bez valjane pravne osnove [stav (6) člana 48. ovoga zakona];
  - l) ako upotrebljava javnosaobraćajnu površinu za potrebe gradilišta bez odobrenja nadležnog organa ili preuzeća [stav (7) člana 48. ovoga zakona];
  - m) ako nastavi građenje na gradilištu nakon donošenja rješenja o zatvaranju gradilišta
  - n) ako ne račisti i ne uredi gradilište i neposredni okoliš nakon završetka građenja [stav (9) člana 48. ovoga zakona];
  - o) ako na gradilištu nema propisanu dokumentaciju [stav (1) člana 49. ovoga zakona];
  - p) ako ne vodi građevinski dnevnik u skladu s posebnim propisom [tačka g) stava (1) člana 49. ovoga zakona].
- (2) Za prekršaj iz tačaka a), b), g) i l) stava (1) ovoga člana kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 200,00 KM.

(3) Za prekršaj iz tačaka a), c.), d), e), f), h), i), j), k), m) n ) i o) stava (1) ovoga člana kaznit će se i voditelj građenja, odnosno pojedinih radova novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 500,00 KM.

### Član 80.

#### **(Novčane kazne za revidenta)**

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 500,00 KM i zaštitnom mjerom oduzimanje ovlaštenja za kontrolu projekta kaznit će se za prekršaj revident:

a) ako prilikom kontrole projekta propusti uočiti nedostatke koji mogu znatnije utjecati na tehnička svojstva građevine utvrđena poglavljem 1. dijela poglavlja I. ovoga zakona;

b) ako obavi kontrolu projekta koji je u cijelosti ili njegov pojedini dio izradilo pravno lice u kojem je zaposlen [stav (3) člana 22. ovoga zakona].

(2) Za prekršaj iz stava (1) ovoga člana kaznit će se i pravno lice u kojem je revident zaposlen, novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 4.000,00 KM.

(3) Za prekršaj iz stava (1) ovoga člana kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu u kojem je revident zaposlen, novčanom kaznom iznosu od 50,00 KM do 800,00 KM.

## **DIO ŠESTI – PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE**

### Član 81.

#### **(Upravni postupak)**

Ako je upravni postupak pokrenut pred nadležnim organom do dana stupanja na snagu ovoga zakona, a do toga dana nije doneseno prvostepeno rješenje, ili je rješenje prije toga bilo poništeno i vraćeno prvostepenom organu na ponovni postupak, postupak će se nastaviti prema odredbama ovoga zakona.

### Član 82.

#### **(Donošenje propisa)**

Podzakonske propise određene ovim zakonom donijet će Ministarstvo u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga zakona.

### Član 83.

#### **(Prestanak važenja Zakona o građenju)**

Danom stupanja na snagu ovoga zakona prestaje važiti kantonalni Zakon o građenju ("Službene novine Srednjobosanskog kantona", broj 11/05).

### Član 84.

#### **(Stupanje na snagu Zakona)**

Ovaj zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objavlјivanja u "Službenim novinama Srednjobosanskog kantona".

Broj: 01-02-330/14

PREDSJEDAVA JUĆI SKUPŠTINE

Datum: 17.7.2014

Travnik

Josip Kvasina, dipl. oec.